

Prometno i komunalno redarstvo grada

Bebić, Darko

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:030488>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-02**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Veleučilište u Karlovcu
Specijalistički stručni diplomski studij sigurnosti i zaštite

Darko Bebić

**PROMETNO I KOMUNALNO REDARSTVO GRADA
ZAVRŠNI RAD**

ZAVRŠNI RAD

MENTOR:
dr. sc. Jovan Vučinić, prof.v.s.

Karlovac, 2016.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department

Darko Bebić

TRAFFIC AND UTILITY SERVICES DEPARTMENT

FINAL PAPER

Karlovac, 2016. godina

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
ODJEL SIGURNOSTI I ZAŠTITE

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Darko Bebić

Matični broj:

Naslov teme: Prometno i komunalno redarstvo grada

Opis zadatka:

1. Uvod
2. Prometno redarstvo
3. Zakonski okvir
4. Primjeri ustroja prometnog redarstva u RH
5. Komunalno redarstvo
6. Svijest
7. Objedinjeno djelovanje komunalnog i prometnog redarstva – idealan grad
8. Sigurnosni aspekti
9. Zaključak

Zadatak zadan:

9/2016.

Rok predaje rada:

12/2016.

Predviđen datum obrane:

12/2016.

Mentor:

dr. sc. Jovan Vučinić

Predsjednik ispitnog povjerenstva:

dr. sc. Nenad Mustapić, prof.v.š.

PREDGOVOR

Završni rad definira što kroz ustroj i primjenu komunalnog i prometnog redarstva, funkcioniranje istih, njihove zadaće, financijsku isplativost, represivno i preventivno djelovanje, dobivaju stanovnici jedne lokalne jedinice odnosno grada. U radu su detaljnije objašnjenje komunalne i prometne službe, te kako ih možemo korisnije iskoristiti u primjeni njihovog rada. Zadaća ovog završnog rada jest upoznavanje s radom navedenih službi, njihovim mogućnostima, i kvalitetnije iskoristivosti istih kroz bolju primjenu radnih zadaća na zadovoljstvo cijele lokalne zajednice. Prometno i komunalno redarstvo u svom radu predviđenim zakonom sigurno opravdava potrebu postojanja i njihovog ustrojavanja na području većih lokalnih jedinica.

Najvažniji i konkretan zadatak rada je navesti i obrazložiti mjere odnosno svrhu ustrojavanja i objedinjavanja prometnog i komunalnog redarstva. Njihovo postojanje i objedinjavanje u cilju sigurnosti i zaštite svih stanovnika grada kako u svakodnevnom životu tako i pri ispunjenju radnih zadaća svih radnika koji koriste gradske i javne površine. Također i u cilju boljeg i uređenijeg života na području kojeg pokriva djelovanje navedenih službi.

Na odabir teme završnog rada utjecao je mentor, Jovan Vučinić, moja malenkost, glas nekih od žitelja našeg lijepog grada Karlovca. Ovim putem iskreno se zahvaljujem na iskazanom strpljenju i pomoći pri radu i stvaranju završnog rada mom mentoru i svima onima što su mi bili podrška i motivatori u ovih pet godina studiranja. Također ovim putem se zahvaljujem i svim profesoricama i profesorima na prenesenom znanju prilikom petogodišnjeg studiranja na Veleučilištu u Karlovcu. I jedno veliko hvala cijeloj mojoj obitelji.

SAŽETAK

Tehnologija i razvoj čovječanstva svakako utječu i na povećanje stanovnika u gradovima, a samim tim se povećava prisutnost svih nas u sve većem obimu konzumirajući gradske površine ,stambene, poslovne, društvene i ostale javne i privatne prostore. Koristimo navedene prostore i površine sa članovima obitelji, našim kućnim ljubimcima, javnim, osobnim i službenim prijevoznim sredstvima. Skoro svi koristimo navedene površine pri odlasku na posao i pri povratku sa posla, u slobodno vrijeme, a veliki broj nas iste koristi i kao radno mjesto, primjer: gradske službe, profesionalni vozači, građevinski djelatnici i mnogi drugi. Sve većom gustoćom svih korisnika grada dolazi i do sve više kršenja propisa i regula koja su nam postavljena kao potrebna za normalan i ugodan život svih stanovnika, odnosno korisnika života u gradu. Tragom toga ljudi su napisali zakone i postavili norme koje ispunjavanjem i poštivanjem postizemo skladan život svih nas. S obzirom da postoje stanovnici gradova koji svojim ponašanjem pri svom radu, svakodnevnom životu ne poštuju postavljene norme u korištenju površina grada, ljudi su osnovali i ustrojili službe kojima je zadaća paziti na poštivanje i provođenje tih „normi“. U današnje vrijeme postoji veliki broj onih kojima je posao rješavanje tih problema policija, komunalni redari, prometno redarstvo, razne inspekcije i drugi. U ovom završnom radu dotaknut ćemo se nekih od navedenih uz njihove mogućnosti preventivnog i represivnog djelovanja kroz njihov posao u cilju boljeg i ugodnijeg života u gradu.

SUMMARY

Technology and the development of humanity certainly affect the increase of population in cities, and therefore increases the presence of all of us growing in consuming urban areas, residential, commercial, social and other public and private spaces. We use such areas and areas with family members, our pets, public, personal and official transport. Almost all use that surface when going to work and coming home from work and many of us use the same benefits as the workplace, for example: city services, professional drivers, construction workers and many others. Increasing the density of all users of the city comes up more and more violations of regulations and regulatory, which are imposed on us. People have written laws and set standards that fulfilling and respecting achieve a harmonious life for all of us. Because of that, there are citizens whose behavior in their work, everyday life do not respect the norms in the use area of the city. Nowadays there are a large number of those who work

solving these problems the police, municipal security guards, traffic police, various inspections and others. In this final work I will touch one of these indications with their possibilities of preventive and repressive action through their work for a better and more comfortable life in the city.

Sadržaj	
ZAVRŠNI ZADATAK	I
PREDGOVOR	II
SAŽETAK	III
SADRŽAJ	IV
1. UVOD	1
1.1. Svrha prometnog i komunalnog redarstva	2
2. PROMETNO REDARSTVO	6
2.1. Prometno redarstvo, bezobraznost i neizlazak	9
2.2. Ignoriranje činjenica	10
2.3. Vječna borba sa nesavjesnim vozačima	11
2.4. Bez milosti	13
2.5. Napad na prometnog redara u Poreču	14
3. ZAKONSKA REGULATIVA	15
4. PRIMJERI USTROJA PROMETNOG REDARSTVA U RH	33
4.1. Prometno redarstvo u gradu Rijeci	34
4.2. Prometno redarstvo u gradu Puli	35
4.3. Prometno redarstvo grada Rovinja	36
4.4. Primjer učinkovitosti u lokalnoj zajednici	38
5. KOMUNALNO REDARSTVO	42
5.1. Nadležnosti i ovlasti	43
5.2. Opravdanost ustroja komunalnog redarstva	44
5.3. Parkovi puni izmeta – Komunalni redari u borbi protiv neodgovornih vlasnika pasa	48
5.4. Službena odora	50
5.4.1. Službena iskaznica	52
5.4.2. Službena značka	53
5.4.3. Službena oznaka	54
5.5. Prikaz preventivnog i represivnog djelovanja redarstva u gradovima	56
6. SVIJEST	57
7. OBJEDINJENO DJELOVANJE KOMUNALNOG I PROMETNOG REDARSTVA – IDEALAN GRAD	62
7.1. Komunalno redarstvo grada Karlovca	62
7.2. Kontrolori naplate parkiranja	65
7.3. Prometno redarstvo grada Karlovca	65
7.4. Premještanje vozila -Pauk služba grada Karlovca	66
7.5. Jedna služba na području lokane zajednice (grada Karlovca)	68
7.6. Ušteda gradskog novca	69
7.7. Spoj gradskih službi (grada Karlovca)	71
7.8. Učinkovitost / Modernizacija	73
7.9. Mobilnost	73
7.10. Korištenje tehnologije	75
8. SIGURNOSNI ASPEKTI	80
9. ZAKLJUČAK	82
10. LITERATURA	83
11. Popis slika, grafikona, tablica	84

1. UVOD

Završni rad posvećen je ugodnijem, primjerenijem i sigurnijem životu u gradovima i općinama. Kako bi bolje i lakše koristili temu završnog rada, većim dijelom ćemo kroz primjere koristiti naš grad Karlovac. Namjera je da kroz grad Karlovac i kroz primjere ostalih mjesta gdje su ustrojena komunalna i prometna redarstva približimo problematiku i moguća bolja rješenja u korist svih nas. Uz postojeće ili nove resurse spomenutih službi kroz edukaciju, preventivno djelovanje, osvješćivanju svih nas, a u krajnjem slučaju i represivnim djelovanjem postignemo norme koje zadovoljavaju sve stanovnike gradova. Zakoni, propisnici, pravilnici su samo alat za postizanje normi koje nam omogućuju sigurniji, zaštićeniji, ugodniji, primjereniji i bolji život u mjestima življenja svih nas. Jedan od mogućih primjera zdravijeg i sigurnijeg života u gradovima je i poticanje većeg korištenja bicikla [1.] kao prijevoznog sredstva.

Slika 1.: Gradski promet¹

1.1. Svrha prometnog i komunalnog redarstva

¹ http://4.bp.blogspot.com/-Y2rcm01of_o/VASo3pthd-I/AAAAAAAAATaQ/7wesqUL0Ug/s1600/115_5276.JPG

Djelovanjem gradskih službi prometnim i komunalnim redarstvom ustrojenih za potrebe rješavanja prometnih problema, prometa u mirovanju, problema vezanih za kućne ljubimce, kršenja zakona na javnim površinama u nadležnosti grada, očuvanju okoliša i drugih svakodnevnih problema na koje svakodnevno u životu grada nailazimo, postizemo smanjenje broja prekršaja i prekršitelja u gradovima.

Sama pojava navedenih službi, odnosno službenika u gradu djeluje preventivno i povećava broj onih koji poštuju zakone (postavljene norme), odnosno umanjuju broj prekršaja. Prometni redari u vidljivim odorama prilikom obilaska grada [2].

Slika 2.: Prometni redari²

Kvalitetan rad djelatnika navedenih službi i njihova učestalija opservacija terena sigurno bi dovela i do puno manjeg broja prekršitelja, a koji svojim činjenjem prekršaja dovode u opasnost i sigurnost svih nas kako tijekom radnog vremena tako i u slobodnom vremenu.

² <http://www.vecernji.hr/zg-vijesti/sire-ovlasti-i-kontrolori-zagrebparkinga-kaznjavat-ce-pogresno-parkiranje-978877/multimedia/p2>

Veliki broj ljudi koristi javne površine kao svoje radno mjesto, kako smo već u gornjem dijelu rada naveli, npr. čistači ulica, profesionalni vozači (autobusa, taxija, teretnih vozila,...) i mnogi drugi. Djelovanje prometnog i komunalnog redarstva povećava i njihovu sigurnost kao i ostalih sudionika u prometu. Uzmimo za primjer nepropisno parkirano vozilo u neposrednoj blizini obilježenog pješačkog prijelaza koji svojom pozicijom zaklanja nailazak pješaka, odnosno umanjuje vidljivost tj. uočljivost pješaka pri dolasku i prelasku spomenutog pješačkog prijelaza. Česti primjer parkiranog vozila u neposrednoj blizini obilježenog pješačkog prijelaza [3.]. U ovom slučaju je parkirano vozilo propisno parkirano po odluci gradskih službi (grada Zagreba), iako isti krši Zakon o sigurnosti prometa na cestama. Ovo je samo jedan od primjera kada bi trebale djelovati prometne i komunalne službe u sprječavanju takvih prekršaja i zaštiti svih korisnika javnih površina, a ne svojim odlukama ugrožavati sigurnost svih nas.

Slika 3.: Smanjena sigurnost u prometu (loša preglednost i uočljivost)³

Pješak može biti svatko od nas, odnosno i svi oni koji obavljaju svoje radne zadatke na javnim površinama (prometnicama) za vrijeme svog radnog vremena npr. poštari, dostavljači i drugi. Možemo slobodno reći da svi mi u svom poslu koristimo javne površine, ako ne za vrijeme cijelog radnog vremena, onda sigurno za odlazak na posao i za dolazak sa posla, te da

³ <http://www.vecernji.hr/zg-vijesti/grad-zagreb-godinama-naplacuje-ilegalna-parkiralisna-mjesta-939385/multimedia/p1>

očekujemo da su iste sigurne i maksimalno zaštićene od mogućih ugroza po naš život i mogućih ozljeda.

Svakako nisu zanemarive i sve ostale zadaće koje obavljaju spomenute službe, a koje sigurno utječu na našu sigurnost i zaštitu. Sukladno tome komunalni redar kao i prometni svojim svakodnevnim obavljanjem poslova u okviru svojih zadaća utječe na sigurnost i zaštitu svih nas.

Slika 4: Komunalni redari⁴

Komunalni redari [4.] u gradu Novalji. Izgled njihovih odora je u nadležnosti grada. Zbog turističke sezone potreban je veći broj zaposlenih na poslovima komunalnih i prometnih redara.

Jedna od nadležnosti komunalnih redara je i kontrola postavljenih skela na javnim površinama. Komunalni redar svojim preventivnim ili represivnim djelovanjem [5.] svima nama može osigurati veću sigurnost i zaštitu (radnicima na skeli, prolaznicima..).

4 <http://naftalina.hr/content/19-radna-korporativna-odjeca>

Slika 5 : Nepropisno postavljena skela (zadaća komunalnog redara) ⁵

Zgrada sa postavljenom skelom [5.], ali nema zaštitne mreže, nema znaka upozorenja, zaštitna traka nije postavljena na adekvatnu udaljenost, već visi svega dva metra od skele, a radnici ne nose zaštitne kacige na glavi. Komunalni redar trebao bi kod ovakvih prekršaja djelovati i preventivno ili represivno sankcionirati izvođače.

"Čovjeku svaki dan prijete opasnost od čovjeka."

Lucius Annaeus Seneca

U daljnjem dijelu ovog završnog rada dotaknut ćemo se svih zadaća prometnih i komunalnih redara i njihovih nadležnosti na području gradova općina. U ovom radu spomenut ćemo i neke slične službe u nadležnosti gradske uprave, a i one koje su u nadležnosti privatnih tvrtki a mogu biti u sklopu gradske uprave.

2. PROMETNO REDARSTVO

Prometno redarstvo u svojoj biti bi trebalo prvenstveno djelovati preventivno na sve prekršitelje zakona i na smanjenju broja počinjenih prekršaja u njihovoj domeni. Kasnije

⁵ <http://gradjevinarstvo.rs/vesti/8427/820/novi-sad-majstori-u-dunavskoj-gradiliste-bez-zastite>

ćemo navesti njihove zakonske obaveze odnosno mogućnosti, ali svakako ne smijemo zanemariti i sve druge zadaće koje se nude djelatnicima prometnog redarstva. Osim njihovih propisanih ovlasti prometni redari u svom djelovanju svakako utječu na niz drugih aktivnosti u njihovom svakodnevnom radu. Samom svojom pojavom djeluju preventivno na sve sudionike u prometu na području grada i općina, mogu biti i stalna pomoć potrebitima, starijim osobama, invalidima, djeci, turistima i drugima. Njihovo prisustvo na površinama u blizinama škola, dječjih igrališta i sličnih mjesta u frekventno vrijeme sigurno bi na prekršitelje djelovalo i smanjilo moguće brojeve prekršitelje i njihovo ugrožavanje djece na prometnicama. Sigurniji koraci za djecu koja prelaze obilježeni pješački prijelaz uz prisustvo policajca [6.]. U ovom slučaju prometni redar također može kvalitetno zamijeniti policajca i svojom pojavom utjecati na sigurnost djece i ostalih sudionika.

Slika .6.: Preventivno djelovanje⁶

Kretanjem površinama grada i općina oni imaju mogućnost svojim djelovanjem ne samo pomagati djeci u prometu nego svim potrebitima. Umirovljenici, invalidi i potrebiti često trebaju ruku pomoći, a isto tako često ostanu uskraćeni za bilo koju pomoć. U takvim slučajevima odnosno situacijama ustrojena služba prometnih redara na području gradova i njihovi djelatnici imaju velike mogućnosti u pomaganju i služenju svim stanovnicima grada.

⁶ http://www.licke-novine.hr/arhiva/arhiva%202014/crna%202014_II/Crna.html

Slika broj 7. pokazuje primjer slučaja u kojem bi pomoć prometnog redara invalidu u svladavanju prepreka na javnim površinama bila svakako dobrodošla.

Slika 7.: Teškoće invalida u kretanjima javnim površinama⁷

Gledajući navedene primjere njihovo djelovanje više nije represivno, preventivno, nego doslovce oni postaju oslonac svima u svakodnevnom životu. Hrvatska je turistička zemlja koju sve više posjećuju turisti koji također traže različitu pomoć, tražeći kulturne znamenitosti, uslužne objekte i slično, prometni redari u svom djelovanju mogu ispuniti i te zadaće kao i mnoge druge [8.] i [9.]. Navedene slike otkrivaju širinu spektra zadaća u radu prometnih redara.

⁷ <http://www.pogled.ba/clanak/invalidi-se-sastaju-na-ulici-po-kaficima-ili-kucama/68124>

Slika 8.: Turisti, prometni redar može im omogućiti potrebne informacije⁸

Prometni redari uz sve svoje radne zadaće doslovce mogu postati pokretni info pultovi sa odgovorima na različite upite (bitna događanja u gradu, važna mjesta i slično...). Svojom postojanjem u našim zajednicama mogu zamijeniti ili pomoći u radu turističkim djelatnicima, policiji, prometnoj mladeži i velikom broju ostalih službi [8]. Uz postojeći info pult [9.] i prometni redari mogu dati odgovore na niz pitanja i omogućiti informacije svakom turistu ili stanovniku. Na info pultu [9.] posjetitelji i stanovnici [8.] mogu se informirati o povijesti i znamenitostima gradova i općina, biciklističkim rutama, turističkoj ponudi, manifestacijama, hrani i smještaju, a te sve informacije može pružiti i gradski djelatnik (prometni redar).

Prometni redar Hrvoje Marić istaknuo je da glavni cilj postojanja prometnog redarstva nije kažnjavanje, već u prvom redu pomoć građanima, poput omogućavanja nesmetanog prolaza osobama koja guraju dječja kolica, odnosno kreću se uz pomoć invalidskih kolica. Dodao je da su ih građani Zadra, u ovih desetak dana koliko rade, dobro prihvatili. Redovito im se obraćaju telefonom i prilaze im na ulici kako bi im ukazali na prometne prekršaje.⁹

⁸ <http://www.udrimuski.ba/clanak/10173/porast-turistickih-posjeta-zagreb-sve-vise-posjecuju-turci-spanjolci-i-brazilci>

⁹ <http://radio.hrt.hr/clanak/odnedavno-prometni-redari-brinu-o-prometu/121920/>

Slika 9.: Info pult¹⁰

Nabrojali smo i naveli samo neke od primjera za mogući uslužni rad prometnih redara, a da nisu usko vezani uz zakonske obveze i određene pravilnike. Ovako ustrojena služba i ovako pristupačni djelatnici spremni pomoći svima je idealna situacija, ali svakako postoji i druga strana istih službi. Prilažem pismo jedne stanovnice Rijeke koja se žali na rad prometnog redarstva u gradu Rijeci.

2.1. Prometno redarstvo, bezobraznost i neizlazak

Datum objave: 24.06.2016. 14:04

Kao pratitelj invalidske osobe, dana 24.6. oko 13h nazvao sam prometno redarstvo te sam prijavio parkirana vozila na mjestima invalida kod Bille. Također, kraj samog ulaza da invalidska kolica se ni ne mogu popeti između stupića na trotoar. Od 8 invalidskih mjesta, samo 3 su bila slobodna i samo smo mi imali oznaku pristupačnosti. Mislili smo učiniti dobro djelo i nazvati prometno redarstvo, prijaviti to. Na što nam on kaže "Dobro, dajte nam registracije vozila na invalidskim mjestima" Ja kažem da nisam pisao, ni pamtio već smo otišli i što će im. Ne bi li trebali doći i je li njihov posao to. On kaže, oni su u gradu i neće

¹⁰ <http://prigorski.hr/vandalizam-krizevcima-potrgan-info-pult/>

doći bez da nam kažete registracije. Opet pitam i tražim pojašnjenje, ponavlja isto. Oznaka pristupačnosti nije vezana za registraciju, što će prometnom redarstvu zahtjev od invalida da mu recitira registracije? Štiti li on podobne koji su parkirani pa ne želi izaći na teren? Kaže da će po registracijama kada dođu napisati kaznu. Onaj tko parkira na mjestu invalida, nema oznaku a nije rečen neće dobiti kaznu? To što invalid ne može proći, parkirati, kakvo je to ponašanje? Tražio sam da se predstavi osoba s kojom pričam, nije se predstavio i poklopio je slušalicu. Invalidi imaju velik problem, na parkingu trg. centara, pogotovo Mercatora/Konzuma gore teško nalazimo slobodno mjesto, 90% ljudi parkira koji nemaju oznaku a prometno redarstvo čak kada ih i ne nazovemo, ne dođe za sat vremena. Kod ZTC-a na gornjoj etaži, vanjskoj ista priča. Pred mjesec dana zvali, bili 2h u ZTC-u, niti jedno vozilo nije dobilo kaznu a preko 10 vozila bez oznake. Zašto grad učinkovitije ne kažnjava parkiranje na invalidskim mjestima, zašto se traže registracije i može li grad više pomoći invalidima?¹¹

Svaka služba pa tako i prometnog redarstva može biti na zadovoljstvo većine stanovnika gradova, općina i drugih mjesta, a isto tako može biti i problem nadležnih ako ista ne obavlja svoje zadaće na dobrobit svih nas. Po ovim pritužbama u većini slučajeva glavni problem je u komunikaciji sa gradskim službama u ovom slučaju prometnim redarstvom i u njihovom prekoračenju ovlasti. Pa tako i druga pritužba (dio teksta) koju ćemo navesti se odnosi na prometno redarstvo u gradu rijeci i njihovom prekoračenju ovlasti ili krivoj procijeni o počinjenom prekršaju.

2.2. Ignoriranje činjenica

Početkom ožujka 2012. godine u jutarnjim sam satima parkirao kod Guvernerove palače, a nakon posla sam na vjetrobranskom staklu našao dvije uplatnice, jednu od prometnog redara, a drugu od Rijeka prometa. Na prekršajni nalog prometnog redara uložio sam prigovor, a Prekršajni sud donio je presudu u moju korist i oslobodio me odgovornosti. No, unatoč tome u Rijeka prometu ignoriraju činjenicu da prekršaja nije bilo pa nije moglo biti ni pokušaja premještanja vozila. Ljuti me bahatost ljudi u toj gradskoj tvrtki koji na moje žalbe ne žele ni odgovoriti. I ne samo to, nemoguće je iskoristiti zakonom predviđenu mogućnost žalbe na njihove kazne jer nema nikakvog pravnog lijeka, odnosno nakon što su me izvijestili da

11 <http://www.mojarijeka.hr/korisnik/D-K/tuzibaba/prometno-redarstvo-bezobraznost-i-neizlazak/>

moram platiti kaznu, nema obavijesti o tome na koji se način može uložiti žalba. Nije meni problem platiti 250 kuna, ali ne želim da me prave budalom, ogorčen je Tomljenović.¹²

Iz ovih prigovora [11.] i [12.] vidljivo je kako represivnim mjerama možemo potaknuti nezadovoljstvo stanovnika, odnosno kako je vrlo bitno zadržati se u okviru zakonitosti, a prvenstveno tolerancije i preventive ako je moguće. Takvim pristupom prekršitelje nužno ne kažnjavamo nego opominjemo i osvješčujemo njih same o bitnosti poštivanja normi u prometu i svakodnevnom ponašanju, a sve u cilju sigurnijeg, zaštićenijeg i urednijeg života svih nas. U slijedećem odlomku Završnog rada prilažem jedan novinski članak o radu prometnog redara kao prikaz njihovog djelovanja kroz jedan dan:

2.3. Vječna borba s nesavjesnim vozačima

U điru sa šibenskim prometnim redarima: 'Milosti nema ni za najbolje prijatelje'

Njihova svakodnevica je slušanje opravdanja nesavjesnih vozača koji svoje limene ljubimce ostavljaju na najčudnijim mjestima po centru grada od kojih često čuju izgovore kao 'curila mi je krv iz nosa', 'pusti me da barem popijem kavu u miru', 'iša san po kruh' ili 'bila mi je sila na zahod'. Riječ je, naravno, o šibenskim prometnim redarima koji posebice ljeti imaju pune ruke posla. Bacili smo Milanom Zoričićem, jednim od njih, i na licu mjesta vidjeli čime se svakodnevno susreću. Đir počinjemo na Poljani gdje odmah zatječemo parkirano auto u prekršaju. Parkiranje na mjestu invalida bez invalidske naljepnice na vjetrobranskom staklu, kako doznajemo od Zoričića, jedan je od najčešćih prekršaja, ali za takve milosti nema. Zato će šibenskog vozača koji je danas parkirao na Poljani kada se vrati, čekati neugodno iznenađenje. Kazna je 700 kuna.

- Npropisno parkiranje na mjestu za invalide baš nikada ne toleriramo, a takve kazne ispisujemo svakodnevno kao i parkiranje na stajalištu za autobus, stajanje na pješačkom prijelazu ili na sredini kolnika – priča nam Zoričić.

Većina vozača, kaže nam, kaznu plati ili auto ukloni bez nekih prigovora, ali uvijek se nađe i onih koji se žele svadati.

¹² http://www.novolist.hr/Vijesti/Rijeka/Rijecaninu-htjeli-naplatiti-kaznu-iako-nije-napravio-prekršaj?meta_refresh=true

- Nije rijedak slučaj da mi ljudi kada im idem naplatiti kaznu traže broj značke, a neki znaju doći i u kancelariju u gradskoj upravi tražiti da im poništimo kaznu. Verbalni napadi su svakodnevni, ali bitno se s njima znati nositi - kaže Zoričić. Iako priznaje da je poprilično stresno obavljati posao prometnog redara, kaže kako ipak voli svoj posao, a primjećuje i da su vozači u Šibeniku s vremenom ipak postali savjesniji.

- Ljudi nas doživljavaju ozbiljnije. Vide naše prepoznatljive uniforme i znaju za što smo zaduženi pa više paze. Na kraju krajeva, nama nije bitno samo napisati kaznu, već uspostaviti neki red u gradu, a za to je nekada dovoljno i upozorenje – smatra Zoričić.

Slika 10: Prometni redar upozorava vozača o počinjenom prometnom prekršaju¹³

Idemo dalje u lov na nesavjesne vozače i kod 'socijalnog' zatičemo vozača koji stoji u autu nepropisno parkiran na trotoaru.

- Dobar dan gospodine, znate da ne smijete tu stajati - upozorava ga redar kojeg je vozač bez prigovora poslušao.

¹³ <http://www.sibenik.in/sibenik/foto-u-diru-sa-sibenskim-komunalnim-redarima-milosti-nema-ni-za-najbolje-prijatelje/46253.html>

Posla tijekom ljetnih mjeseci ima na pretek, a cijeli grad pokrivaju samo tri prometna redara. Prioritet im je uspostaviti red u centru grada, dok izvan idu samo na poziv.

2.4. Bez milosti

- Najgore je ujutro. Ljudi parkiraju gdje stignu koristeći izgovore kao 'samo san iskrca ženu na posal' ili 'idem kupiti kruh'. Nedavno mi je jedan vozač rekao da je nepropisno parkirao jer mu je počela curiti krv iz nosa. Ima svega, pa čak i onih koji me mole da ih ostavim na miru dok popiju svoju kavu. Lijepo parkiraju auto na rivu, da pokažu svima koje auto voze, stanu u kafić popiti kavu i nadaju se da nećemo naići baš u tom trenutku – ispričao nam je Zoričić.

Ipak, milosti nema za nikog, pa ni za prijatelje.

- Nedavno mi je prijatelj kamion parkirao na mjesto za invalide, ali naravno da sam mu morao naplatiti kaznu. Posao je posao – kaže Zoričić. A osim posla naplaćivanja kazni i upozorenja nesavjesnih vozača, šibenski prometni redari bez problema će pomoći i izgubljenim turistima.

- Pardon, jeli mi možete objasniti kako doći do T centra - pitao je izgubljeni turist našeg redara [9.], a ovaj mu je strpljivo i detaljno objasnio. Požalio nam se Zoričić i kako šibenske prometne redare smeta kada na portalu ŠibenikIN izađe vijest o nepropisno parkiranom autu pa se odmah proziva redare.

- Ima slučajeve da smo mi već izašli ne teren i stavili kaznu, a onda izađe vijest na ŠibenikIN-u kako je taj i taj nepropisno parkirao i odmah krene lavina komentara 'a što sad rade komunalci', a nemaju na umu da samo na troje pokrivamo cijeli grad – zaključuje Zoričić.¹⁴

Članak nam u opisu jednog radnog dana prometnog redara prikazuje ono o čemu smo već pisali u ovom Završnom radu, a to je da prometni redar u obavlja širok spektar djelatnosti od represivnog, preventivnog i uslužnog djelovanja (izgubljeni turist). Prometni redari obavljaju svoju djelatnost kroz koju omogućuju svima nama zaštićeniji i sigurniji život svih nas, kako za vrijeme našeg radnog vremena tako i za vrijeme našeg slobodnog vremena. Temeljem toga i njihovog obima posla i potrebe da bi trebali djelovati preventivno i represivno ovisno o procijenjenoj situaciji prilikom počinjenja nekog prekršaja dolazi i do različitih reakcija. U

14 <http://www.sibenik.in/sibenik/foto-u-diru-sa-sibenskim-komunalnim-redarima-milosti-nema-ni-za-najbolje-prijatelje/46253.html>

mnogim slučajevima se dogodilo da i sami djelatnici prometnog redarstva trebaju zaštitu jer im je ugrožena sigurnost za vrijeme obavljanja njihovog posla. Mediji (pisani, elektronski,...) su puni raznih članaka gdje se opisuje neki od napada na prometnog redara. Jedan od opisa napada na prometnog redara je i ovaj članak:

2.5. Napad na prometnog redara u Poreču

U četvrtak 19. kolovoza 2010. godine, u prijepodnevnim satima, na Narodnom trgu u Poreču dogodio se incident. Naime, pri izricanju kazne za nepropisno parkiranje vozila, službena osoba grada Poreča, točnije komunalni i prometni redar (D.A., 27) doživio je verbalni i fizički napad od strane djelatnika jednog porečkog poduzeća (N.Z., 36). Počinitelj je, nakon što je završio ispijanje kave na terasi jednog od ugostiteljskih objekata, izrekao brojne uvrede na račun navedene službene osobe, te ga nakon ulaska u vozilo i fizički napao, gađavši ga staklenom bocom. Ovim putem obavještavamo javnost da će Grad Poreč poduzeti sve zakonom predviđene korake kako bi zaštitio život i dignitet službenih osoba te će tražiti maksimalnu zakonom predviđenu kaznu za počinitelja opisanog divljaštva. Koristimo priliku pozvati sve građane, na korektan i pristojan odnos prema službenim osobama Grada Poreča, čime ćemo stvoriti uvjete za njihov efikasniji i kvalitetniji rad, što nam je svima u interesu.¹⁵

3. ZAKONSKA REGULATIVA

U nastavku teksta donosim Izvadak iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama sa dijelovima koji se tiču osnivanja, djelokruga rada i ovlasti Prometnog redarstva:

¹⁵ <http://www.regionalexpress.hr/site/more/napad-na-prometnog-redara-u-poreu>

ZAKON
O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA
(»Narodne novine« broj 67/2008.)

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

1. Ovim se Zakonom utvrđuju temeljna načela međusobnih odnosa, ponašanje sudionika i drugih subjekata u prometu na cesti, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa, pravila prometa na cestama, sustav prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštene osobe, dužnosti u slučaju prometne nesreće, osposobljavanje kandidata za vozače, polaganje vozačkog ispita i uvjeti za stjecanje prava na upravljanje vozilima, vuča vozila, uređaji i oprema koje moraju imati vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila te uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu na cestama.
2. Prometom na cesti, prema ovom Zakonu, podrazumijeva se promet vozila, pješaka i drugih sudionika u prometu na javnim cestama i nerazvrstanim cestama koje se koriste za javni promet.

II. OVLAŠTENJA ZA NADZOR I UREĐENJE PROMETA

Članak 5.

1. *Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju:*
 1. ceste s prednošću prolaska,
 2. dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet,
 3. sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora,
 4. ograničenja brzine kretanja vozila,
 5. promet pješaka, biciklista, vozača mopeda, turističkog vlaka i zaprežnih kola, gonjenje i vođenje stoke,
 6. parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja,
 7. zone smirenog prometa,

8. *blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila,*
 9. postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima,
 10. pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl.,
 11. uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila,
 12. površinu na kojoj će se obavljati: test vožnja, terenska vožnja (cross), vožnja izvan kolnika (off road), sportske, enduro i promidžbene vožnje,
 13. uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama.
2. Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada se promet uređuje na dijelu državne ili županijske ceste, potrebna je i suglasnost ministarstva nadležnog za poslove prometa.
 3. Suglasnost iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na temelju prometnog projekta i provedenog postupka izmjene postojećeg stanja prometne signalizacije i opreme, u skladu s posebnim zakonom i propisima donesenim na temelju tog zakona.
 4. *Poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, upravljanja prometom te premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, sukladno odredbama ovoga Zakona, mogu, osim ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, obavljati i jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.*
 5. *Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 4. ovoga članka, službenici jedinica lokalne samouprave dužni su nositi propisanu odoru.*
 6. *Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s čelnikom središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu samoupravu propisat će uvjete za obavljanje poslova iz stavka 4. ovoga članka, program osposobljavanja, izgled odore i službene iskaznice.*
 7. Jedinice lokalne samouprave dužne su, ukoliko se za to ukaže potreba, uz suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, organizirati školske prometne jedinice i prometne jedinice mladeži. Osposobljavanje jedinica te način i vrijeme njihove uporabe obavlja, odnosno propisuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.
 8. Upravljanje prometom na raskrižjima i drugim mjestima te nadzor parkiranja vozila i određene druge poslove nadzora vozila i vozača, mogu obavljati i pripadnici prometnih jedinica mladeži.

9. Na području ili u neposrednoj blizini osnovnih škola, osiguranje prijelaza djece preko kolnika ili obilježenog pješačkog prijelaza, mogu obavljati pripadnici školskih prometnih jedinica.
10. Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 7. i 8. ovoga članka, pripadnici prometnih jedinica mladeži i školskih prometnih jedinica dužni su nositi propisanu odoru. Program, način osposobljavanja i djelovanja školskih i prometnih jedinica mladeži, izgled odore i oznake propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa.
11. *Nadzor parkiranja vozila na mjestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno obavljaju pravne osobe koje odrede jedinice lokalne samouprave.*
12. *Upravni i inspekcijski nadzor nad jedinicama lokalne samouprave i drugim subjektima kad obavljaju poslove iz ovoga članka obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.*
13. *Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu jedinice lokalne samouprave ili drugih subjekata, koje ovlasti jedinica lokalne samouprave, ako obavlja poslove suprotno odredbama ovoga članka.*

V. PROMETNA PRAVILA

12. ZAUSTAVLJANJE I PARKIRANJE

Članak 82.

1. *Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo:*
2. *na obilježenome pješačkom prijelazu i na udaljenosti manjoj od 5 m od tog prijelaza i na prijelazu biciklističke staze preko kolnika,*
3. *na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini,*
4. *na željezničkim ili tramvajskim prugama i u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,*
5. *na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika,*
6. *u tunelima, na mostovima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima te na udaljenosti manjoj od 15 metara od mosta, tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka,*
7. *na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,*
8. *na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljeni prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima,*
9. *na biciklističkoj stazi, odnosno traci,*

10. na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili prometnim znakom,
11. na nogostupu i pješačkoj zoni,
12. ispred kolnoga ulaza u zgradu, sklonište, dvorište ili garažu, iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizaciju ili drugu komunalnu mrežu te na mjestima rezerviranim za vozila opskrbe ili na mjestima namijenjenim i obilježenim kao mjesta za odlaganje kućnog otpada, ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima,
13. na mjestu rezerviranom za parkiranje vozila osoba s invaliditetom.
14. Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na mjestima iz točke 10. ovoga članka, zaustavljanje je dopušteno ako je za kretanje pješaka ostavljeno najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz rub kolnika. Pod istim uvjetima može se i parkirati ako je to dopušteno prometnim znakom.
15. Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 12. ovoga članka.
16. Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 1. do 11. ovoga članka.

Članak 83.

1. *Osim u slučajevima iz članka 82. ovoga Zakona, vozač ne smije parkirati vozilo ni:*
2. na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke i tramvajske pruge u istoj razini i to na udaljenosti manjoj od 15 m od tih prijelaza,
3. na udaljenosti manjoj od 15 m ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog prijevoza putnika,
4. na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu.
5. Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 84.

1. *Policijski službenik ili službenik jedinice lokalne samouprave, naredbom će odrediti da se vozilo premjesti na drugo mjesto ako je zaustavljeno ili parkirano na cesti na kojoj ugrožava sigurnost prometa ili ometa normalan tok prometa i kad je parkirano ili zaustavljeno:*
 1. na mjestu rezerviranom za zaustavljanje i parkiranje vozila osoba s invaliditetom,

2. na obilježenome pješačkom prijelazu, pješačkom otoku i pješačkoj zoni,
 3. na nogostupu ako pješak prilikom kretanja mora zbog vozila silaziti na kolnik ili drugu površinu (slobodan prolaz između parkiranog vozila i zgrade manji od 100 cm),
 4. na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini ili u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,
 5. na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika, ako smanjuje preglednost prometa,
 6. u tunelu, na mostu, u podvožnjaku, na nadvožnjaku te na dijelu ceste ispod mosta i nadvožnjaka,
 7. na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,
 8. na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu i ispred kolnog ulaza u zgradu, garažu ili dvorište,
 9. na biciklističkoj stazi ili traci, ili na prijelazu biciklističke staze, odnosno trake preko kolnika,
 10. na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili postavljenim prometnim znakom,
 11. na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljeni prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima,
 12. na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti, bila manja od 3 m, odnosno do suprotnog ruba kolnika manja od 4 metra.
2. Vozilo koje je nepropisno zaustavljeno ili parkirano na mjestima iz stavka 1. ovoga članka ne može se blokirati na tome mjestu u smislu odredaba članka 5. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.
 3. *Prije izdavanja naredbe za premještanje vozila po stavku 1. ovoga članka, položaj nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila utvrđuje se fotografijom, skicom ili video zapisom.*

Članak 85.

1. *Izvršavanje naredbe za premještanje vozila iz članka 84. ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za unutarne poslove ili jedinice lokalne samouprave.*

2. *Jedinice lokalne samouprave za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka mogu osnovati pravnu osobu ili obavljanje tih poslova mogu povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi obrtniku koja ispunjava propisane uvjete.*
3. *Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će uvjete i način obavljanja poslova nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila te uvjete za obavljanje poslova premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, kao i obavljanje drugih poslova iz članka 5. stavka 4. ovoga Zakona, kad te poslove obavljaju jedinice lokalne samouprave.*

XI. POSEBNE MJERE ZA SIGURNOST PROMETA NA CESTAMA

2. PRAVNA POSLJEDICA OSUDE

Članak 292.

1. *Novčane kazne naplaćene prema odredbama ovoga Zakonu prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske, a koriste se prema odluci Vlade Republike Hrvatske za financiranje preventivnih aktivnosti u cestovnom prometu.*
2. *Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, novčane kazne koje naplate jedinice lokalne samouprave, kada obavljaju poslove iz ovoga Zakona, prihod su proračuna tih jedinica.*

3. POSEBNE ODREDBE O PREKRŠAJIMA

Članak 294.

1. *Novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja naplaćuju policijski službenici i službenici tijela jedinica lokalne samouprave kada su za to ovlašteni.*
2. *Počinitelju prekršaja koji ne plati novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja izdat će se prekršajni nalog s uputom da novčanu kaznu može platiti u roku od osam dana od dana uručenja prekršajnog naloga.*

Na temelju članka 85. stavka 3. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine« broj 67/2008.) ministar unutarnjih poslova donosi

***PRAVILNIK O UVJETIMA I NAČINU OBAVLJANJA POSLOVA NADZORA
NEPROPISNO ZAUSTAVLJENIH ILI PARKIRANIH VOZILA TE UVJETIMA ZA
OBAVLJANJE POSLOVA PREMJEŠTANJA NEPROPISNO ZAUSTAVLJENIH ILI
PARKIRANIH VOZILA**

(»Narodne novine« broj 134/2008.)

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način obavljanja poslova nadzora nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila te uvjeti za obavljanje poslova premještanja nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila kada te poslove obavljaju tijela jedinica lokalne samouprave.

Članak 2.

Nadzor nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila te premještanje nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila obavlja tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno pravna osoba koju je za tu svrhu osnovala jedinica lokalne samouprave.
Premještanje nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila mogu obavljati i druge pravne i fizičke osobe kada im obavljanje toga posla povjeri jedinica lokalne samouprave.

Članak 3.

Tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno pravna osoba osnovana za tu svrhu, nadzor nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila obavlja u skladu s odredbama Prekršajnog zakona i Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

.

.

.

Članak 6.

Kada ovlaštena osoba tijela jedinice lokalne samouprave ili pravne osobe osnovane za obavljanje poslova nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih ili parkiranih osoba utvrdi prekršaj, izdat će naredbu o premještanju vozila te će izreći propisanu novčanu kaznu. Prije određivanja premještanja, mjesto i položaj nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila utvrđuje se fotografijom i skicom ili putem videozapisa. U opisnom dijelu naredbe kojim je određeno premještanje obrazlažu se razlozi premještanja. Fotografija i skica, odnosno videozapis sastavni su dio naredbe o premještanju vozila. *Prekršaj nepropisnog zaustavljanja i parkiranja vozila može se utvrditi i pomoću videonadzora ili prijenosa fotografije elektroničkim putem bez nazočnosti ovlaštene osobe iz stavka 1. ovoga članka na mjestu izvršenja prekršaja.* *Obrazac naredbe za premještanje vozila iz stavka 1. ovoga članka, tiskan je uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio, a može se izdavati na tiskanom obrascu ili izrađivati elektroničkim putem.*

MINISTARSTVO UNUTARNJIH
POSLOVA
3964

Na temelju članka 5. stavka 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, broj: 67/08.), ministar unutarnjih poslova u suglasnosti s državnim tajnikom Središnjeg državnog ureda za upravu donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVLJANJA PROMETOM, NADZORA I PREMJEŠTANJA NEPROPISNO ZAUSTAVLJENIH I PARKIRANIH VOZILA KADA TE POSLOVE OBAVLJAJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE TE PROGRAMU I NAČINU OSPOSOBLJAVANJA SLUŽBENIKA

1. Dio I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti za obavljanje poslova upravljanja prometom, nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila kada te poslove obavljaju jedinice lokalne samouprave, uvjeti koje mora ispunjavati službenik jedinice lokalne samouprave koji obavljaju poslove nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila i poslova upravljanja prometom (u daljnjem tekstu: prometni redar) te program i način stručnog osposobljavanja prometnog redara.

2. Dio II. UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA

Članak 2.

Uvjeti za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika su:

1. kadrovski,
2. prostorni,
3. materijalni.

Kadrovski uvjet

Članak 3.

Za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika, jedinica lokalne samouprave mora imati i prometnog redara koji ispunjava uvjete propisane odredbom članka 7. ovoga Pravilnika.

Jedinica lokalne samouprave ovisno o veličini prometa na svom području, određuje potreban broj prometnih redara za obavljanje poslova iz ovoga Pravilnika.

Prostorni uvjet

Članak 4.

Za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika, jedinica lokalne samouprave mora osigurati minimalne prostorne uvjete, a to su:

- uredske prostorije
- prostorije za prijam stranaka
- prostorije za čuvarsku službu
- ograđeno, uređeno i čuvano parkiralište na svom području.

Materijalni uvjet

Članak 5.

Za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika, jedinica lokalne samouprave mora osigurati minimalni materijalni uvjet, a to je najmanje jedno specijalno vozilo »pauk« s odgovarajućom opremom za premještaj vozila ukupne mase do 2.500 kg.

Članak 6.

Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove utvrđuje rješenjem da su ispunjeni uvjeti iz članka 2. ovoga Pravilnika.

3. Dio

III. UVJETI KOJE MORA ISPUNJAVATI PROMETNI REDAR Članak 7.

Za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika, prometni redar mora imati:

- najmanje IV. stupanj stručne spreme upravne, prometne ili tehničke struke;
- položen državni stručni ispit,
- završen program osposobljavanja;
- položen vozački ispit B kategorije;
- zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika.

4. Dio

IV. PROGRAM I NAČIN STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA

Članak 8.

Za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika, prometni redar mora se stručno osposobiti i položiti ispit o stručnoj osposobljenosti.

Program

Članak 9.

Stručno osposobljavanje provodi se po Programu stručnog osposobljavanja za obavljanje poslova prometnog redara (u daljnjem tekstu: Program) koji je u prilogu 1. ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Program obuhvaća sljedeće nastavne predmete:

1. Propisi iz područja sigurnosti cestovnog prometa,
2. Taktika i metodika postupanja u nadzoru i upravljanju prometom na cestama,
3. Prekršajna odgovornost iz područja sigurnosti cestovnog prometa i Prekršajnog zakona,
4. Komunikacijska kultura.

Način stručnog osposobljavanja

Članak 10.

Program se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela nastave i provodi se putem predavanja, vježbi i prakse.

Članak 11.

Stručno osposobljavanje prometnog redara provodi se u ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove. Stručno osposobljavanje obavljaju stručne osobe koje imenuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

V. ISPIT

Članak 12.

Nakon završenog stručnog osposobljavanja po Programu iz članka 9. ovoga Pravilnika, prometni redar polaže ispit iz nastavnih predmeta najkasnije u roku od 30 dana, a u iznimnim slučajevima u roku od 90 dana od dana završenog stručnog osposobljavanja.

Prometni redar ima pravo najviše tri puta polagati ispit

Ispitno povjerenstvo

Članak 13.

Ispit iz članka 12. ovoga Pravilnika polaže se pred Ispitnim povjerenstvom koje se sastoji od predsjednika i članova Ispitnog povjerenstva te njihovih zamjenika.

Predsjednika i članove Ispitnog povjerenstva te njihove zamjenike imenuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

Administrativne i druge poslove Ispitnog povjerenstva obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

Članak 14.

Predsjednik i članovi Ispitnog povjerenstva, odnosno njihovi zamjenici imaju pravo na naknadu za rad u Ispitnom povjerenstvu.

Cijenu ispita i visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka, određuje rješenjem ministar nadležan za unutarnje poslove.

Ocjenjivanje

Članak 15.

Ocjenu na ispitu utvrđuje Ispitno povjerenstvo ocjenom »položio« ili »nije položio«.

Troškovi ispita

Članak 16.

Troškove prvog polaganja ispita snosi tijelo koje upućuje prometnog redara na polaganje ispita, a troškove eventualnih daljnjih polaganja snosi polaznik tečaja, osim ako je drugačije dogovoreno sa tijelom koje je polaznika uputilo na tečaj.

Provedba ispita

Članak 17.

Ispit se sastoji od tri dijela: pisanog dijela, usmenog dijela i provjere praktičnog postupanja.

Nakon pozitivno ocijenjenog pisanog i usmenog dijela ispita prometni redar može pristupiti provjeri praktičnog postupanja.

Prometni redar koji ne položi dva nastavna predmeta ima pravo u roku do mjesec dana od dana polaganja pristupiti popravnom ispitu iz tih predmeta.

Odgoda ispita

Članak 18.

Polaganje ispita može se odgoditi ukoliko je prometni redar zbog bolesti ili nekog drugog opravdanog razloga bio spriječen pristupiti ispitu.

Ukoliko prometni redar ne pristupi polaganju ispita, a isti nije odgodio sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da ispit nije položio.

Odustanak od ispita

Članak 19.

Prometni redar, zbog opravdanih razloga, može odustati od ispita prije početka ispita ili u tijeku ispita.

Ako prometni redar neopravdano odustane od polaganja ispita neposredno prije početka ili tijekom ispita, smatrat će se da ispit nije položio.

Zapisnik

Članak 20.

O tijeku polaganja ispita vodi se zapisnik. Zapisnik ima dvije stranice veličine 210 x 295 milimetara.

Sadržaj zapisnika utvrđen je na obrascu 1. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

5. Dio

VI. UVJERENJE O STRUČNOJ OSPOSOBLJENOSTI

Članak 21.

Prometnom redaru koji završi stručno osposobljavanje po programu iz članka 9. ovoga Pravilnika i položi ispit, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, izdaje uvjerenje o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika

Članak 22.

Uvjerenje o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz članka 1. ovoga Pravilnika, ima jednu stranicu veličine 210 x 290 milimetara.

Sadržaj uvjerenja utvrđen je na obrascu 2. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

VII. SLUŽBENA ISKAZNICA

Članak 23.

Prometnom redaru koji završi stručno osposobljavanje po programu iz članka 9. ovoga Pravilnika i položi ispit, nakon izdanog uvjerenja iz članka 21. ovoga Pravilnika, poglavarstvo jedinice lokalne samouprave, izdaje službenu iskaznicu.

Članak 24.

Službena iskaznica izrađuje se tehnikom »zaštitnog tiska« u obliku plastične kartice pravokutnog oblika veličine 85x 55milimetara, od polikarbonatnog materijala u nijansama bijele boje.

Službena iskaznica izdaje se prema obrascu 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Članak 25.

Službena iskaznica sadrži: na prednjoj strani:

- grb »Republike Hrvatske«,
- naziv »Republika Hrvatska«,
- naziv »jedinice lokalne samouprave«,
- naziv »Službena iskaznica«,
- mjesto za fotografiju veličine 28 x 32 milimetara,
- ime i prezime prometnog redara,
- broj iskaznice. na stražnjoj strani:
- tekst koji glasi:

»Nositelj ove iskaznice ovlašten je u okviru svoje nadležnosti obavljati poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila i poslova upravljanja prometom, propisane člankom 5. stavkom 4. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, broj 67/08.),

- evidencijski broj iskaznice,
- datum izdavanja iskaznice,
- pečat i potpis ovlaštene osobe.

Članak 26.

Iskaznica se smije koristiti samo u okviru nadležnosti i ovlasti obavljanja poslova nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila i poslova upravljanja prometom.

Prilikom obavljanja poslova iz članka 5. stavka 4. Zakona o sigurnosti prometa na cestama prometni redar je dužan nositi vidno istaknutu službenu iskaznicu.

Članak 27.

Prometni redar koji izgubi službenu iskaznicu ili na drugi način ostane bez nje, dužan je o tome odmah izvijestiti poglavarstvo jedinice lokalne samouprave koje je izdalo službenu iskaznicu.

Nova iskaznica će se izdati nakon što je izgubljena ili na drugi način nestala iskaznica oglašena nevažećom u »Narodnim novinama«.

Prometni redar protiv kojeg je pokrenut postupak zbog teške povrede službene dužnosti i udaljen je iz službe, dužan je predati službenu iskaznicu tijelu koje je izdalo službenu iskaznicu danom udaljenja iz službe.

Prometni redar kojem je prestao radni odnos dužan je prilikom primitka rješenja o prestanku radnog odnosa predati službenu iskaznicu tijelu koje je izdalo službenu iskaznicu.

VIII. EVIDENCIJA

Članak 28.

O izdanim uvjerenjima o stručnoj osposobljenosti iz članka 21. ovoga Pravilnika, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove vodi evidenciju.

Evidencija iz stavka 1. ovoga članka sadrži: redni broj, ime i prezime službenika, datum polaganja i rezultat ispita te datum i broj izdavanja uvjerenja.

Članak 29.

O izdanim službenim iskaznicama, poglavarstvo jedinice lokalne samouprave, vodi evidenciju.

Evidencija iz stavka 1. ovoga članka sadrži: ime i prezime službenika kojem je izdana iskaznica, broj iskaznice, evidencijski broj iskaznice, datum izdavanja iskaznice te odjeljak za napomene.

IX. OBAVIJESTI O POČINJENOM PREKRŠAJU, BLOKOVI ZA MANDATNO KAŽNJAVANJE I OBRASCI OBAVEZNIH PREKRŠAJNIH NALOGA

Članak 30.

Prometni redar sukladno odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama i Prekršajnog zakona, naplaćuje novčanu kaznu za nepropisno zaustavljeno i parkirano vozilo, odnosno izdaje obavezni prekršajni nalog.

Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, odnosno nadležna jedinica lokalne samouprave tiska i distribuira obavijesti o počinjenom prekršaju, blokove za mandatno kažnjavanje i obrasce obaveznih prekršajnih na tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uvjetima koje mora ispunjavati službenik upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji obavlja poslove nadzora i upravljanja cestovnim prometom, te programu i načinu osposobljavanja službenika (»Narodne novine« broj 3/2008.).

Članak 32.

PRILOG 1.

PROGRAM stručnog osposobljavanja za obavljanje poslova prometnog redara

*Broj nastavnih sati i način ostvarivanja programa:*¹⁶

Službena odora

Nacionalna razina je propisala Pravilnikom i izgled službenih odora prometnog redara.

Ovim priloženim Pravilnikom je sve zadano:

Na temelju članka 5. stavka 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, broj: 67/08.), ministar unutarnjih poslova u suglasnosti s državnim tajnikom Središnjeg državnog ureda za upravu donosi

***PRAVILNIK O ODORI SLUŽBENIKA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE KOJI OBAVLJA POSLOVE NADZORA I PREMJEŠTANJA NEPROPISNO ZAUSTAVLJENIH I PARKIRANIH VOZILA I POSLOVE UPRAVLJANJA PROMETOM**

(„Narodne novine“, broj 139/08)

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje vrsta, oblik i kroj odore, opreme i oznake, vrijeme nošenja odore i opreme, vođenje evidencije o vrstama, količinama i roku trajanja odore i opreme i način financiranja nabave odore i opreme službenika jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: prometni redar), koji obavlja poslove nadzora nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila, premještanja nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila i poslove upravljanja prometom.

II. ODORA I OPREMA PROMETNOG REDARA

Članak 2.

Za vrijeme obavljanja poslova i zadataka iz članka 1. ovoga Pravilnika prometni redar je odjeven u službenu odoru.

Službena odora je zimska i ljetna, a čine je:

- hlače zimske (muške/ženske),
- hlače ljetne (muške/ženske),
- suknja zimska/ljetna,
- bluzon jakna zimska (muška/ženska),
- bluzon jakna ljetna (muška/ženska),
- kombinezon (muški/ženski),
- košulja zimska (muška/ženska),
- košulja ljetna (muška/ženska),
- rukavice zimske,

16 ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA (»Narodne novine« broj 67/2008.)

- rukavice ljetne,
- bereta,
- cipele zimske,
- cipele ljetne,
- remen za hlače ili suknju,
- prozirni kišni ogrtač sa kapuljačom,
- reflektirajući prsluk.

Članak 3.

Uz odore navedene u članku 2. ovoga Pravilnika, prometni redar je opremljen i sa:

1. zviždaljkom,
2. fotoaparatom,
3. baterijskom svjetiljkom.

III. OBLIK I KROJ ODORE, OZNAKE I OPREME PROMETNOG REDARA

Članak 4.

Zimska i ljetna odora su plave boje, izrađene od posebne vrste traperera koja je nakon šivanja obrađena u STONE WASH tehnici, prema uputama proizvođača materijala.

Drukeri na odori su brunirani.

Svi dijelovi odore na prednjoj strani imaju oznaku izvezenu na sivoj podlozi, dimenzije 12 x 12 cm.

Oznaka se sastoji od riječi »PROMETNI REDAR« fluorescentno žute boje (u daljnjem tekstu: znak »A«). Oznaka na leđima odore (u daljnjem tekstu: znak »B«) ista je kao i kod znaka »A« samo je dimenzije 23 x 23 cm.

Svi štepovi na odori su oker žute boje.

Članak 5.

Oblik i kroj dijelova zimske odore:

1. Hlače zimske (muške/ženske) su klasičnog kroja, plave boje sa dva džepa sa prednje strane poluokruglo urezana sa malim našivenim džepom sa desne strane. Hlače imaju jednu šuplju faldu sa svake strane. Zatvaraju se patent zatvaračem i dugmetom na pojasnici. Hlače imaju plavo pojačanje na koljenima, a završavaju se mandžetom širine dva cm. Na stražnjoj strani su dva našivena plava džepa sa preklopom i drukerom na sredini svakog preklopa.
2. Suknja zimska izrađena je od tkanine plave boje, klasičnog kroja, dužine do koljena. Kopča se gumbom i zatvaračem sa stražnje strane.
3. Bluzon jakna zimska (muška/ženska) dužine je do kukova. Ovratnik je stojeći plave boje, koji spaja patent zatvarač po cijeloj dužini. Satl naprijed i na leđima je plave boje. Rukavi su plave boje sa crvenim umecima od mandžete do lakta na kojima je znak »A«. Jakna sa prednje gornje strane ispod satla ima dva urezana džepa sa preklopima plave boje na kojima je jedan druker na sredini. Na prednjoj donjoj strani jakne su dva crvena našivena umetka u kojima su koso urezani džepovi sa plavim lajsnama koje se zatvaraju sa drukerom. Na lijevoj strani našivka se uz džep nalazi jedan sivi našivak sa dva tunela za olovke. Jakna završava sa pojasnicom koja se zatvara jednim drukerom. Leđa jakne su iz tri dijela, sa dvije falde sa lijeve i desne strane, a na sredini leđa je našiven znak »B«. Podstava je mješavina pamuka i sintetike, vatirana 150 gr. vatom, štepana u obliku romba, šarene boje.
4. Kombinezon je klasičnog ovratnika plave boje. Satl na prednjoj i leđnoj strani je plave boje. Rukavi završavaju plavim mandžetama koji se zatvaraju jednim drukerom. Ispod pazuha je plavi klinasti umetak sa dvije metalne ozračnice. Na gornjoj prednjoj strani su dva našivena džepa koji se zatvaraju patent zatvaračem. Na lijevoj strani je našiven znak »A«. Sa desne strane na džepu je našiven plavi manji džep sa dva tunela za olovke i sa plavim preklopima.

Kombinezon ima plavo pojačanje na koljenima i između nogu. Kombinezon se zatvara po cijeloj dužini sa patent zatvaračem koji je pokriven sa crvenom lajsnom. Kombinezon ima u struku sa prednje strane pojas koji se veže. Sa stražnje strane u struku je tunnel kroz koji je provučena guma širine 4 cm. Na hlačama kombinezona su dva džepa poluokrugla. Džepni umetak je plave boje sa našivenim džepom sive boje na desnoj strani. Na bedrima su dva crvena našivena džepa sa šupljom faldom sa preklopima crvene boje i po jednim druckerom na sredini svakog preklopa. Nogavice kombinezona sa vanjske strane imaju patent zatvarač dužine 18 cm. Na leđima kombinezona je znak »B«. Hlače kombinezona na stražnjoj strani imaju dva našivena džepa sa preklopima na sredini na kojima je po jedan drucker.

5. Košulja zimska (muška/ženska), dugih rukava je klasičnog kroja, blagog dezena, mekanog ovratnika, sa dva džepa sa preklopima. Muška i ženska zimska košulja razlikuju se u kopčanju.

6. Rukavice zimske su bijele boje s odvojenim prstima a izrađene su od sintetičkog prediva.

7. Bereta je plave boje od velura, obrubljena crnim skajem sa metalnim znakom sa lijeve strane. Metalni znak ima riječi »PROMETNI REDAR« fluorescentno žute boje.

8. Cipele zimske izrađene su od crne prirodne kože s gumenim (antišivalo) slojem protiv klizanja.

Članak 6.

Oblik i kroj dijelova ljetne odore:

1. Hlače ljetne (muške/ženske) su identične kao i zimske osim što su nepodstavljene.

2. Suknja ljetna istog je kroja kao i zimska, a izrađena je od lakše tkanine plave boje.

3. Bluzon jakna ljetna (muška/ženska), identična je bluzon jakni zimskoj, osim što je nepodstavljena.

4. Košulja ljetna (muška/ženska), je klasičnog kroja, pamučna, kratkih rukava sa blagim dezenom, sa dva džepa. Na lijevom džepu je znak »A«, a na leđima znak »B«. Muška i ženska zimska košulja razlikuju se u kopčanju.

5. Rukavice ljetne su bijele boje s odvojenim prstima a izrađene su od sintetičkog prediva.

6. Cipele ljetne izrađene su od crne prirodne kože.

Članak 7.

Remen za hlače ili suknju je crne boje s metalnom kopčom u sredini.

Članak 8.

Prozirni kišni ogrtač sa kapuljačom uobičajenog je oblika i kroja, a izrađen je od tankog najlon materijala.

Članak 9.

Reflektirajući prsluk izrađuje se od tkanine žute boje s ušivene dvije reflektirajuće trake naokolo sa svih strana prsluka, sive boje širine najmanje pet centimetara.

IV. VRIJEME NOŠENJA ODORE I OPREME TE VOĐENJE EVIDENCIJE

Članak 10.

Prometni redar ovlašten je nositi odoru samo za vrijeme obavljanja poslova nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila i poslova upravljanja prometom.

Ukoliko prometni redar tijekom obavljanja službe grubom nepažnjom ošteti ili potpuno uništi odoru, oštećena ili uništena odora zamijenit će se novom odorom, na trošak prometnog redara.

Prometni redar obavezan je vratiti odoru u slučaju prestanka službe ili rasporeda na drugo radno mjesto za koje nije propisano nošenje odore.

Članak 11.

Vrijeme nošenja zimske i ljetne odore propisuje poglavarstvo jedinice lokalne samouprave prema mjesnim i vremenskim uvjetima.

Vođenje evidencije o količinama, vrstama i roku trajanja odore i opreme propisuje poglavarstvo jedinice lokalne samouprave sukladno općem aktu.

Služba za opće poslove jedinice lokalne samouprave brine se o opskrbljivanju prometnog redara potrebnom odorom i opremom.

Članak 12.

Reflektirajući prsluk prometni redar mora nositi kada obavlja poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila i poslove upravljanja prometom.

Rukavice (zimske/ljetne), prometni redar mora nositi kada obavlja poslove upravljanja prometom.

Zviždaljku prometni redar može koristiti za davanje zvučnih signala sudionicima u prometu.

Fotoaparat prometni redar može koristiti pri utvrđivanju položaja nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila.

Baterijsku svjetiljku prometni redar može koristiti kada obavlja poslove nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila te za davanje svjetlosnih signala vozaču koji se nalazi u nepropisno zaustavljenom i parkiranom vozilu.

V. NAČIN FINANCIRANJA NABAVE ODORE I OPREME

Članak 13.

Troškovi nabave odore i opreme prometnog redara podmiruju se iz proračuna jedinice lokalne samouprave.

VI. NADZOR

Članak 14.

Nadzor nad provedbom ovog Pravilnika obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o odori službenika upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji obavlja određene poslove upravljanja i nadzora cestovnim prometom (»Narodne novine« broj: 3/2008.).

Članak 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.¹⁷

¹⁷ <http://www.propisi.hr/print.php?id=7676>

Slika 11.: Odora prometnog redara¹⁸

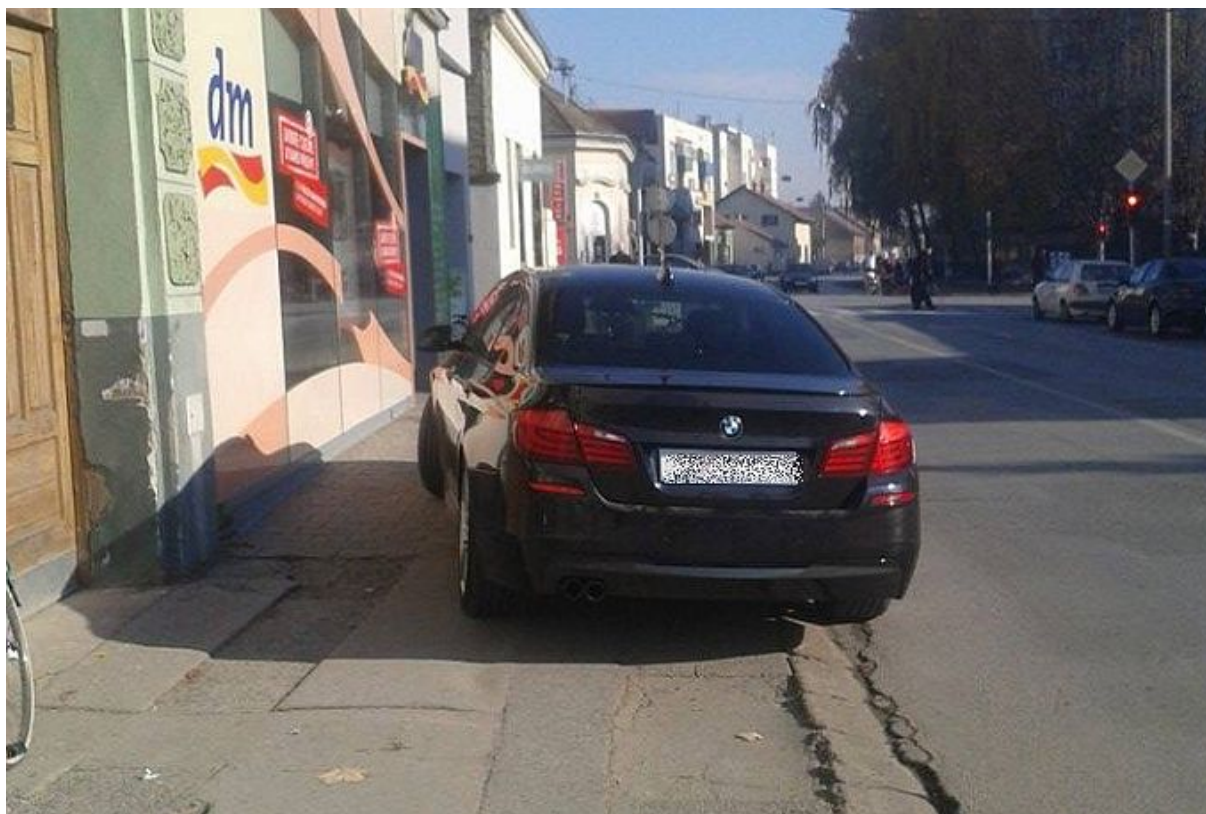
Slika 12.: Prometni redar u službenoj odori sa pripadajućom opremom.¹⁹

¹⁸ <http://www.sibenik.in/sibenik/posao-prometnog-redara-dobio-mesar/20833.html>

¹⁹ http://www.opatija.hr/hr/vijesti/novosti/od-danas-na-podrucju-opatije-prometni-redar-kontrolira-promet-u-mirovanju_1587.html

4.PRIMJERI USTROJA PROMETNOG REDARSTVA U RH

Prometno redarstvo je na području R. Hrvatske ustrojeno u više gradova i općina. Stalna i trajna pojava nepropisnog zaustavljanja i parkiranja vozila na cijelom gradskom području, kao i gužve u prometu, iziskuje i traži mjere, modele i postupke za njezino rješavanje. Sve veće parkirališne potrebe u pojedinim dijelovima gradova i općina, proizlaze iz stanja koja su uobičajena za sve dijelove Republike Hrvatske. Pod stanjem podrazumijevamo: veličina naselja, gustoća naseljenosti, broj motornih vozila, ostala prometna sredstva, turistička sezona i sve ostale utjecaje koji mogu povećavati broj prekršitelja u prometu. Učestali prometni problemi uzrokovani zbog izrazitog i očitog nesrazmjera između potreba za parkirališnim mjestima i raspoloživih parkirališnih kapaciteta ima šire posljedice na kvalitetu života u urbanim sredinama. Svakako ne smijemo uz ovaj spomenuti uzročnik zanemariti još jedan koji je u zadnje vrijeme sve više prisutan, a koji vežemo uz lokalne jedinice. Lokalne jedinice su u sve većem broju uvele naplatu parkiranja na njihovim površinama i to u sve većem obimu. Ta pojava dovodi i do izbjegavanja plaćanja istih na mjestima gdje je službeno regulirano parkiralište, te parkiranja na mjestima koja za to nisu predviđena. Takvim činjenjem vozači u velikom postotku ulaze u zonu prekršaja, odnosno ometaju regularan, protočan i siguran promet, što uzrokuje više prometnih nezgoda, ozlijeđenih i nastradalih osoba i sve veći broj kažnjenih vozača. Na to se nadovezuje i niz ostalih problema u mjestima i prometu od devastacije javnih površina npr. dječjih igrališta, zelenih površina i ostalih, povećanje gužvi, smanjenja protočnosti. Jedna velika pošast osim nabrojanih, a koja utječe na sve spomenuto je i sve veći konformizam vozača [13]. Sve nabrojano lančanom reakcijom direktno utječe na kvalitetu, uređenost, higijenu i sigurnost života u naseljima. Svakodnevnica pokazuje sve veću potrebu i opravdanost za ustrojem prometnog redarstva kako bi isti mogli umanjiti i spriječiti činjenje sve većeg broja prekršitelja svojom pojavom, a u službi preventivnog, uslužnog i represivnog djelovanja.

Slika 13.: konformizam vozača²⁰

4.1. Prometno redarstvo u gradu Rijeci

Direkcija za prometno redarstvo obavlja poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila te upravljanja prometom, s ciljem učinkovitog rješavanja prometnih problema u gradu, a time i povećanja kvalitete života Riječana. Grad Rijeka ima jedanaest prometnih redara i jednog glavnog prometnog redara, koji mogu izdavati prekršajni nalog, odnosno naplaćivati novčanu kaznu u visini od 300 do 700 kuna za nepropisno zaustavljeno i parkirano vozilo. Prometni redari su u organizaciji Policijske akademije iz Zagreba, osposobljeni iz područja sigurnosti cestovnog prometa, taktike i metodike postupanja u nadzoru i upravljanju prometom na cestama, prekršajne odgovornosti, kao i osnova komunikacijske kulture. Glavni cilj postojanja prometnog redarstva nije kažnjavanje, već u prvom redu pomoć građanima, poput omogućavanje nesmetanog prolaza osobama koja guraju dječja kolica, odnosno kreću se uz pomoć invalidskih kolica. Sve primjedbe i prijave Direkciji za prometno redarstvo građani mogu javiti na besplatni broj telefona 0800 5101 radnim danom u vremenu od 06,30 do 20,00 sati (osim nedjelje) i subotom od 07,00 do 14,00 sati.²¹

²⁰ <http://www.ebrod.net/slavonski-brod/clanak/kako-komentirati-automobil-koji-je-gotovo-usao-u-trgovinu-13420.html>

²¹ <http://www.rijeka.hr/PrometnoRedarstvo>

4.2. Prometno redarstvo u gradu Puli

U Pododsjeku prometnog redarstva obavljaju se slijedeći poslovi:

- nadzora nad provedbom Zakona o sigurnosti prometa na cestama, Odluke o uređenju prometa, kao i drugih akata kojima je utvrđena nadležnost prometnog redarstva,
- poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila
- poslove upravljanja prometom,
- poslove premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila,
- predlaganja pokretanja prekršajnog postupka,
- izricanja mandatnih kazni,
- kontrole korištenja i evidencija prostora (terensko prikupljanje podataka za potrebe rada iz djelokruga Upravnog odjela),
- provođenje javne nabave iz djelokruga poslova,
- sudjelovanja u izradi odluka i drugih akata iz djelokruga rada Upravnog odjela,
- drugi poslovi koji po prirodi posla spadaju u djelokrug rada Pododsjeka.

U Pododsjeku prometnog redarstva utvrđuju se nazivi radnih mjesta, stručni uvjeti, broj izvršitelja i opis i popis poslova i to:²²

ŠIFRA	NAZIV RADNOG MJESTA	STRUČNA SPREMA	BROJ SLUŽBENIKA
3.1.1.	Voditelj prometnog redarstva	VSS	1

²² <http://www.pula.hr/index.php?id=742>

3.1.2.	Prometni redar	SSS	4
UKUPNO SLUŽBENIKA			5

4.3. Prometno redarstvo grada Rovinja

U cilju poboljšanja i daljnjeg unaprjeđenja prometne usluge u gradu Rovinju-Rovigno te održavanja imidža turističkog grada osnovana je služba PROMETNOG REDARSTVA čiji je zadatak kontrola i upravljanje prometom na području grada.

Na lokalnu upravu se, prema Pravilniku o uvjetima za obavljanje poslova upravljanja prometom, nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila kada te poslove obavljaju jedinice lokalne samouprave te programu i načinu osposobljavanja službenika prenose poslovi:

- nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila,
- upravljanja prometom na raskrižjima.

NADLEŽNOSTI PROMETNOG REDARSTVA

- nadzirati zaustavljena i parkirana vozila
- upravljati prometom u raskrižju
- izdavati novčane kazne
- izdavati obavezne prekršajne naloge
- izdavati naredbe za premještaj nepropisno parkiranog ili zaustavljenog vozila

PROMETNO REDARSTVO NIJE NADLEŽNO ZA:

- parkiranje i zaustavljanje na privatnim površinama (dvorišta i sl.)
- vožnju kojom se prekoračuje dozvoljena brzina
- kontrolu dozvola vozača
- kontrolu pojasa
- kontrolu tehničkih uvjeta za vozilo
- ostalo za što su nadležne ostale institucije (policija i sl)

NOVČANE KAZNE I OBAVEZNI PREKRŠAJNI NALOZI

Novčane kazne sukladno Zakonu o sigurnosti prometa na cestama kreću se u rasponu od 300,00 do 700,00 kuna.

Skladno odredbama čl. 245 Prekršajnog zakona ("NN" RH NN [107/07](#), [39/13](#), [157/13](#), [110/15](#)) plaćanje kazni je uređeno na način da je omogućeno da se novčana kazna može naplatiti na mjestu počinjenja prekršaja u visini polovice točn određenog iznosa novčane kazne, čime se smatra da je novčana kazna u cjelini plaćena te se protiv počinitelja prekršaja neće voditi prekršajni postupak, izrečena kazna se ne unosi u prekršajnu evidenciju, a počinitelj prekršaja se ne smatra osobom osuđenom za prekršaj. Smatra se da je novčana kazna naplaćena na mjestu počinjenja prekršaja ako počinitelj prekršaja nije u trenutku kada je zatečen na mjestu počinjenja prekršaja u mogućnosti platiti novčanu kaznu, a istu plati u roku od tri dana te dokaz o izvršenoj uplati dostavi tijelu koje je utvrdilo prekršaj. Također se smatra da je novčana kazna naplaćena na mjestu počinjenja prekršaja ako počinitelj prekršaja nije utvrđen u trenutku počinjenja prekršaja ili nije zatečen na mjestu počinjenja prekršaja, a novčanu kaznu plati u roku od tri dana od primitka obavijesti o prekršaju te dokaz o izvršenoj uplati dostavi tijelu koje je utvrdilo prekršaj. Ukoliko se novčana kazna u polovičnom iznosu ne naplati od počinitelja prekršaja na mjestu počinjenja prekršaja, protiv njega se izdaje obvezni prekršajni nalog, uz upozorenje da, ako u roku koji mu je određen za plaćanje novčane kazne uplati dvije trećine (2/3) izrečene novčane kazne, smatrat će se da je novčana kazna u cjelini plaćena.

Troškovi postupka izdavanja obaveznog prekršajnog naloga utvrđuju se u paušalnom iznosu od 100,00 kn koje je počinitelj dužan platiti za svaki izdani obavezni prekršajni nalog (troškovi postupka moraju se platiti u punom iznosu).²³

Svaka lokalna jedinica koja ima ustrojeno prometno, odnosno komunalno redarstvo pomalo je različito primijenila njihove zadaće i ustroj. U nekim jedinicama te službe rade puno više preventivno, a u nekim sredinama puno više represivno. Samim takvim načinom dolazi i do različitih situacija u svakodnevnom radu djelatnika istih. U gornjem dijelu rada vidjeli smo puno različitih primjera iz različitih mjesta i probleme sa kojima se susreću redari.

Slika 14.: Prometni prekršaji u gradu Karlovcu²⁴

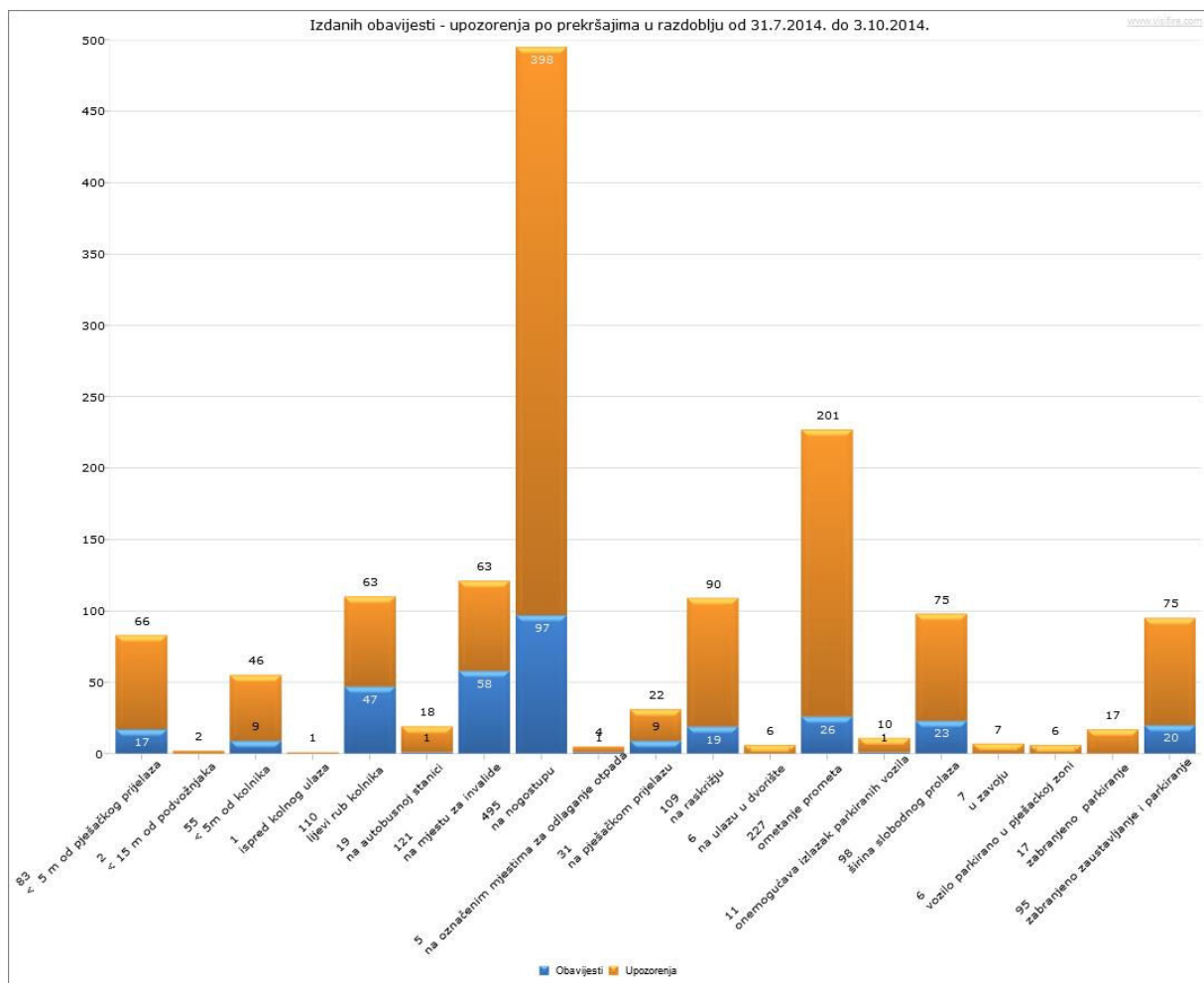
²³ <http://www.rovinj.hr/rovinj/informacije/gradski-promet/dozvole-promet-starogradska-jezgra>

²⁴ osobna arhiva

Fotografija nam prikazuje potrebu za ustrojavanjem prometnog redarstva kako bi svojim kvalitetnim radom doprinijeli smanjenju ovakvih pojava i činjenja prometnih prekršaja u našim lokalnim jedinicama.

4.4. Primjer učinkovitosti u lokalnoj jedinici

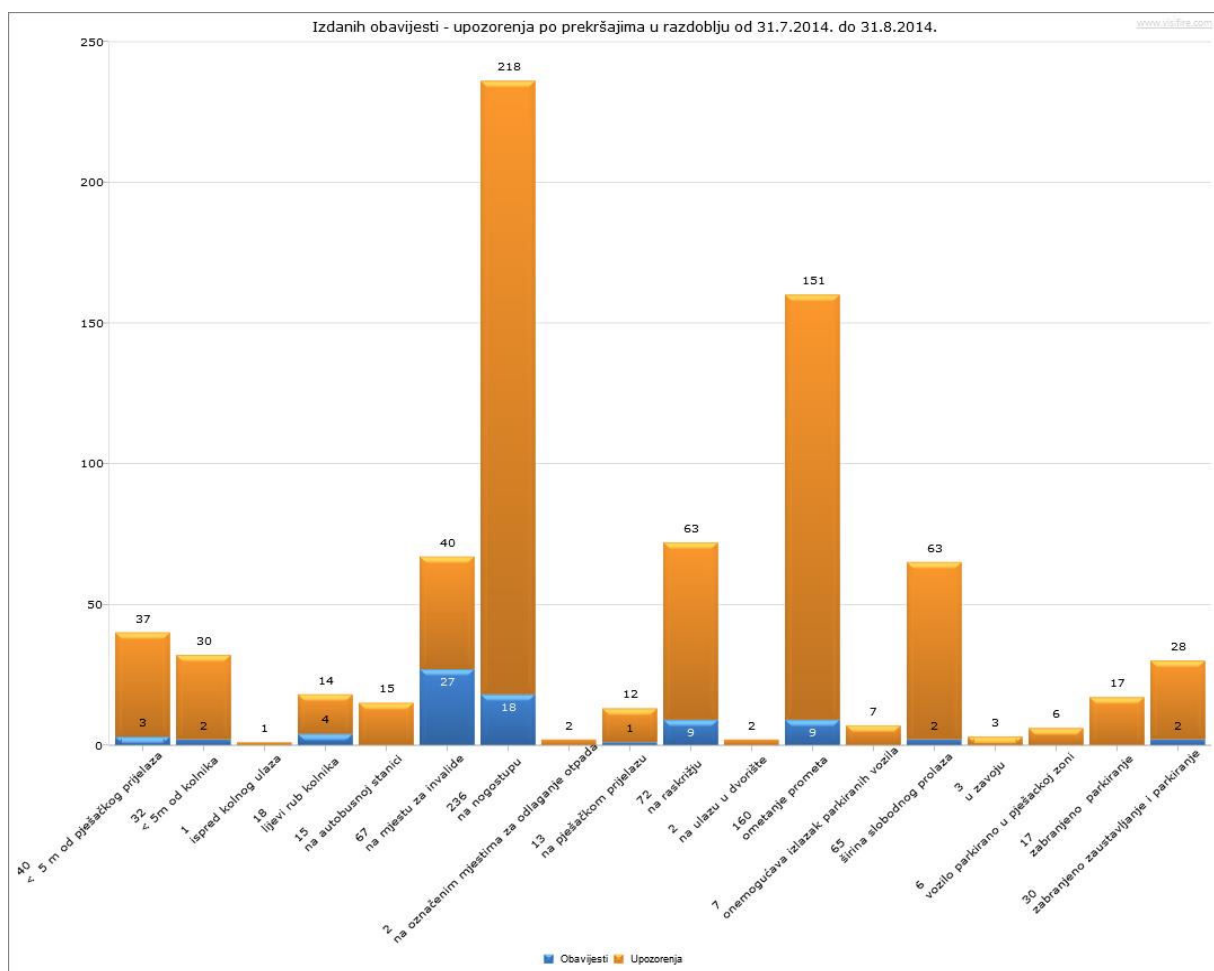
Nedugo nakon ustrojavanja prometnog redarstva u gradu Metkoviću naručeno je istraživanje učinka rada navedene gradske službe. Proučavajući priložene grafove možemo vidjeti promjene u ponašanju vozača koji koriste gradske površine, od datuma ustroja prometnog vremena.

Graf 1: Broj izrečenih obavijesti o prekršaju (kazni) i upozorenja u odnosu na vrstu prekršaja za razdoblje od 31. srpnja do 3. listopada 2014. Uvjerljivo najviše je parkiranja na nogostupu. Slijedi ometanje prometa pa parkiranje na mjestu za invalide i uz lijevi rub kolnika, parkiranje pod znakom zabrane itd.²⁵

²⁵ <http://www.metkovic.hr/default.asp?izb=novosti/promredar041014.asp>

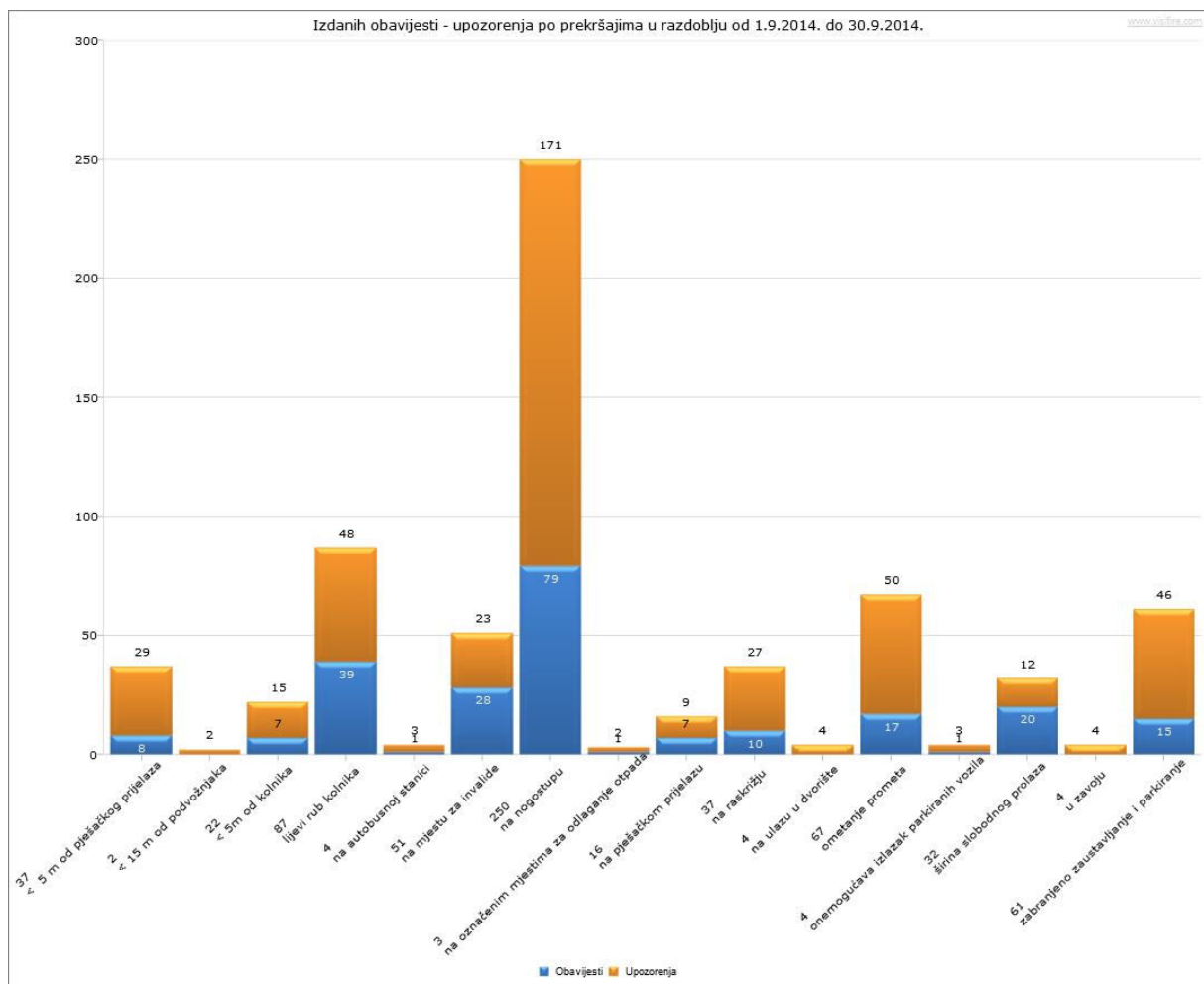
Statistika počinjenih prekršaja prikazuje nam kroz gornji graf njihovu količinu i vrstu u određenom vremenskom periodu u gradu Metkoviću. Kada bi istu izradili za neku drugu sličnu lokalnu jedinicu u R. Hrvatskoj vjerojatno bi došli do spoznaje o sličnoj vrsti počinjenih prekršaja i u ostalim sličnim lokalnim jedinicama, a to su : parkiranja na nogostupu, ometanje prometa, parkiranje na mjestu za invalide, parkiranje pod znakom zabrane.

Graf 2: Usporedba kolovoza i rujna. Upola se smanjio broj ometanja prometa, ali je jako porastao broj parkiranja i zaustavljanja uz lijevi rub kolnika. Porast izrečenih obavijesti o prekršaju u odnosu na upozorenja.²⁶

²⁶ <http://www.metkovic.hr/default.asp?izb=novosti/promredar041014.asp>

Djelovanjem prometnog redarstva u prvom periodu njihovog postojanja u gradu Metkoviću većinom su izdavana upozorenja te preventivan rad istih. Nakon što su se vozači i svi sudionici u prometu upoznali sa postojanjem prometnog redarstva u njihovom gradu, teško je bilo očekivati da će samo preventivno djelovanje dovesti promet u red. Sukladno tome došlo je i do većeg korištenja represivnog djelovanja prometnih redara u vidu izrečenih obavijesti o prekršaju. Što nam kvalitetno prikazuje gornji graf.

Graf 3: Istraživanje učinkovitosti. Odnos izrečenih obavijesti o prekršaju i upozorenja za razdoblje od 31. srpnja do 3. listopada 2014.²⁷

Priloženi grafikoni prikazuju nam da je prekršaj parkiranje i zaustavljanje na nogostupu najčešći u spomenutoj lokalnoj jedinici. Također je vidljivo da su navike i svijest vozača bile sklone činjenju prekršaja, a da su u kratkom roku postojanja prometnog redarstva počele se mijenjati u pozitivnom smislu. Uočene su promijene u količini počinjenih prekršaja i

²⁷ <http://www.metkovic.hr/default.asp?izb=novosti/promredar041014.asp>

njihovom smanjenju počinjenja uspostavom preventivnog i represivnog djelovanja od strane prometnih redara. Grafikoni prikazuju mjerenja u kraćem vremenu tako da će do prave slike stanja doći nakon dužeg rada prometnog redarstva u toj lokalnoj jedinici. Također i činjenicu da je teško očekivati u kratkom roku promjenu navike i svijest vozača o promjenama koje donosi ustrojeno prometno redarstvo.

5.KOMUNALNO REDARSTVO

Komunalno redarstvo postoji u našim lokalnim jedinicama puno duže od prometnog redarstva. Samim tim njihova tradicija i rad su prepoznatljivi za stanovnike lokalnih jedinica, jer su puno više i zastupljeni u istima. Opis zadaća sa kojima se za vrijeme rada susreće djelatnik komunalnog redarstva je puno veći od opusa posla prometnog redara. Danas ne samo da postoje skoro u svim gradovima nego i u većini općina na području R. Hrvatske. Sve veća gustoća naseljenosti u pojedinim općinama i gradovima mijenja, vizure, kulturu i način života u njima.

Slika 15.: Otpad na javnim površinama²⁸

Dolazi do dnevnih i stalnih migracija stanovništva, odnosno radnika pri čemu je uobičajen stil života u lokalnim jedinicama, naročito u velikim gradovima pod učestalim promjenama.

Svakodnevno se velike količine otpada ostavljenu na javnoj površini od strane nepoznatih osoba [15.]. U ovoj slici [15.] vidimo povezane probleme gustoće naseljenosti, kulture i odnosa stanovnika prema mjestu življenja. Svakako ne smijemo zaboraviti ili zanemariti ulogu grada, odnosno gradskih službi u rješavanju ovakvih problema. Ova fotografija nam prikazuje povezanosti rada ili nerada komunalnog redara, gradskih službi i stanovnika, te njihovog utjecaja na sigurnost svih građana. Starija gospođa pri svom hodu javnom površinom napušta sigurnost nogostupa (posebno uređena prometna površina namijenjena za

28 osobna arhiva

kretanje pješaka) i nastavlja kretanje kolnikom (dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila). Ovakvim neriješenim problemima u gradovima ugrožavamo sigurnost i život svih nas, djece, radnika i ostalih. Ovo je samo jedan od primjera utjecaja gradskih službi i komunalnog redarstva na život u lokalnim jedinicama. Ne smijemo zanemariti u ovom primjeru [15.] osim na sve spomenute probleme i veliki utjecaj ovakvih situacija na sve veću zagađenost naših općina i gradova. Često nailazimo na ovakve i slične probleme u svojoj okolini koje ne znamo kome i kako prijaviti, te tko je nadležan za konkretno područje.

5.1. Nadležnosti i ovlasti

Ovlasti i zadaće komunalnih redara su propisane Zakonom o komunalnom gospodarstvu (<http://www.zakon.hr/z/319/Zakon-o-komunalnom-gospodarstvu>), Zakonom o zaštiti okoliša (<http://www.zakon.hr/z/194/Zakon-o-za%C5%A1titi-okoli%C5%A1a>), Odlukama o komunalnom redu, Pravilnicima i nizom ostalih zakonskih regula kako nacionalne tako i lokalne razine. U daljnjem tekstu spomenut ćemo neke nadležnosti i ovlasti komunalnog redarstva reguliranih zakonima, odlukama i pravilnicima: nadzire uređenje naselja, uređenje vanjskog izgleda zgrada, okućnica, ograda, održavanje javne rasvjete, urbane opreme, te držanje domaćih životinja u naseljenim područjima, održavanje čistoće i javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih prometnih površina te uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, čuvanje javnih površina (čišćenje javnih površina, odlaganje građevinskog i otpadnog građevinskog materijala, izlaganje rabljenih stvari, poljoprivrednih proizvoda, cvijeća i drugih proizvoda, postavljanje predmeta naprava ili strojeva, popravljjanje motornih vozila, postavljanje plakata, oglasa i promidžbenog materijala, ostavljanje olupina i tehnički neispravnih vozila-neregistrirana, zaštita javnih zelenih površina, izvođenje pasa na javne površine)

- korištenje javnih površina (postavljanje ugostiteljskih terasa i kioska, zauzeće javnih površina za postavu skela i formiranja gradilišta, odlaganje ogrjevnog drva)
- skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom (odlaganje opasnog otpada, građevinskog materijala, otpada iz klaonica, mesnica i ribarnica, leševa životinja, akumulatora i auto guma u posude za otpad)
- uklanjanje snijega i leda s javnih prometnih površina
- uklanjanje protupravno postavljenih predmeta (svi protupravno postavljeni predmeti na javnim površinama - kiosk, pokretna naprava, štand, prikolica, brodica, reklama, stupić,

posuda za cvijeće, građevinski materijal, skela, ogrjev, tehnički neispravno vozilo, ukloniti će se po nalogu komunalnog redara a o trošku vlasnika)

- rješenjem narediti fizičkim i pravnim osobama radnje u svrhu održavanja komunalnog reda
- izdati prekršajni nalog,
- naplatiti globu od počinitelja na licu mjesta.²⁹

5.2. Opravdanost ustroja komunalnog redarstva

U ovom dijelu pojasnit ću potrebu za istima u našim lokalnim jedinicama. Kao što smo već ranije naveli komunalno redarstvo je ustrojeno skoro u svim lokalnim jedinicama koje imaju potrebu za takvom službom u općinama i gradovima. Komunalno redarstvo također kao i prometno redarstvo doprinosi našoj ukupnoj životnoj sigurnosti i zaštiti, isto kao i očuvanju okoliša, higijeni i svim ostalim normama kulturnog življenja u lokalnim jedinicama. U daljnjem tekstu navest ću samo neke pojave koje opravdavaju potrebu za komunalnim redarima i njihovim radom u kontroli ponašanja i ispunjavanju zakonskih normi, a iste su ponašanjem i djelovanjem nekih stanovnika narušene ili prekršene. Postavljanje plakata bez nadzora i kontrole doprinose ugrožavanju sigurnosti svih korisnika gradskih površina [13.]. Komunalni redar je svojim nečinjenjem dozvolio organizatoru manifestacije da postavi ovakav plakat koji svojim položajem zaklanja siguran pregled javne površine i onemogućuje vidljivost mogućeg nailaska pješaka ili vozila na obilježeni pješački prijelaz. Na taj način komunalni redar je direktno ugrozio sigurnost u prometu.

²⁹ <http://www.lokalpatrioti-rijeka.com/forum/viewtopic.php?f=20&t=119#p312>

Slika br.16: Prikaz ugrožavanja sigurnog prometa postavljenim plakatom na stupu javne rasvjete³⁰

Uz navedeno ugrožavanje sigurnosti pješaka i ostalih sudionika u javnom prometu, svakako treba navesti i narušen vizualni izgled centra grada u lokalnoj jedinici [16.]. Komunalni redar je u ovom primjeru omogućio narušavanje urednosti grada i sigurnost stanovnika. Na navedene nedostatke nadovezuje se i financijski gubitak grada, ako nije prijavljeno reklamiranje. Komunalni redar je također zadužen i za tu vrstu kontrole [17.].

30 osobna arhiva

Slika broj.17: Izgled grada bez kontrole komunalnog redara³¹

Primjerom nekontroliranog javnog oglašavanja na stupovima javne rasvjete u mjestima prikazujemo kako se može ugroziti sigurnost i urednost lokalne jedinice [16.] i [17]. Bez kvalitetne kontrole od strane komunalnih redara i sankcioniranja ovakve vrste nekontroliranog oglašavanja doći će samo do povećanja ugrožavanja sigurnosti i neurednosti.

Sve veći broj stanovnika lokalnih jedinica ima kućne ljubimce, a naročito pse koji imaju svoje potrebe i navike. Izlazak vlasnika i psa na zajedničku javnu površinu zahtjeva od gradova i gradskih službi mjesta na javnim površinama koja im to omogućuju. Gradske službe dužne su

31 osobna arhiva

omogućiti na površinama grada označiti i urediti površine za potrebe kućnih ljubimaca. Površine trebaju biti obilježene znakom za dozvoljeno korištenje od strane kućnog ljubimca i adekvatnom kantom za otpad. Svakako je poželjno da im se i osigura zaštićeno i osigurano igralište ako je to moguće u predviđenom proračunu lokalne jedinice. Potrebe kućnih ljubimaca i sve veći broj istih iziskuje i obaveze vlasnika prema normama i kulturi uređenog življenja u gradovima. U određenom broju vlasnici kućnih ljubimaca ne poštuju određene odluke i pravilnike donesene od strane gradskih vlasti što dovodi do kršenja istih. Pri takvim situacijama nadležnost preventivnog i represivnog djelovanja imaju komunalni redari kako bi se zadane obaveze morale poštivati. Sve je veći broj nezadovoljnih stanovnika lokalnih jedinica upućen prema radu komunalnih redara jer nema sankcioniranja vlasnika pasa koji ne poštuju donesene odluke gradskih vlasti. Vlasnici kućnih ljubimaca puštaju na javnu površinu koja nije predviđena i uređena za pse svoje kućne ljubimce [18.].

Slika br.18.: Kućni ljubimci i njihovi vlasnici na javnoj površini koja nije predviđena za igranje istih³²

32 osobna arhiva

U prilogu daljnjeg teksta vezano za kućne ljubimce nalazi se novinski članak koji nam prikazuje problematiku sa neodgovornim vlasnicima pasa. Primjer je iz grada Bjelovara, ali je primjenjiv za svaku lokalnu zajednicu jer su problemi isti ili slični.

5.3. Parkovi puni izmeta - Komunalni redari u borbi protiv neodgovornih vlasnika pasa

Posljednjih tjedana su našoj redakciji učestali pozivi građana koji upozoravaju da su gradske zelene površine pune izmeta kućnih ljubimaca. Posebice su na udaru parkovi gdje su svako malo mogu vidjeti hrpice u koje nitko ne bi volio ugaziti, dok ne treba niti govoriti da tim istim zelenim površinama trčkaraju djeca. Kako se to ipak ne može pripisati psima lutalicama kojih u gradu još ima, ali u malom broju, odgovornosti pada na leđa vlasnika kućnih ljubimaca. Ostavljanje izmeta je nekulturno i bezobzirno ponašanje koje će u krajnjoj liniji obiti o glavu i vlasnicima pasa koji će prije ili kasnije ugaziti u neku hrpicu koje je ostavio neki drugi vlasnik.

Osjetno povećan broj pasa

Ako se već ne može drugačije utjecati na vlasnike pasa, onda će se to učiniti represivnim mjerama. Naime, komunalnim redarima više nije nikakav problem utvrditi identitet vlasnika psa

-Imamo čitače čipova koje svaki pas obavezno mora imati zbog cijepljenja i nije nikakav problem očitati podatke. Komunalni redari nemaju ovlasti tražiti osobne podatke od vlasnika psa koji nije uklonio izmet ali to mogu napraviti putem očitavanja čipa. Moramo konstatirati da se zadnjih godina osjetno povećao broj pasa u Bjelovaru i to se vidi u parkovima – kaže komunalni redar Stipe Berić.

Naravno da bi komunalni redari morali zateći na djelu i vlasnika i psa, no isto je moguće kada je pas slobodan i nije na povodcu.

-Kad zateknemo psa koji luta bez nadzora ili ga možda šteta osoba koja nije službeno vlasnik opet će nam očitavanje čipa dati sve podatke. Drugi je problem što raste broj pasa koji nisu čipirani iako je to zakonska obaveza. Ima i takvih slučajeva i tada se jedino možemo obratiti nekoj udruzi za udomljavanje pasa – napominje drugi bjelovarski komunalni redar Jozo Prka. Neće biti oprosta

Stoga se vlasnici pasa trebaju pripremiti da neće sve ostati na opomenama i slijedi ispisivanje kazni za neodgovorno ponašanje. Bez obzira o kojoj se zelenoj javnoj površini radi vrijede ista pravila i vlasnici su dužni pokupiti izmet.

-Za takvo neodgovorno ponašanje vlasnika pasa predviđena je kazna od 500 kuna. Mi obilazimo grad i pratimo situaciju, no nije nam namjera ispisati što više kazni. Stoga se vlasniku prvo ističe opomena, a ukoliko ga drugi put zateknemo u istom prekršaju ispisivanje kazne – kaže komunalni redar Jozo Prka.

Potpuna zabrana pristupa ?

Pitanje onečišćenih zelenih površina se pokušalo prije par godina riješiti postavljanjem stalaka sa vrećicama za izmet, te tabli koje su u središnjem gradskom parku zabranjivale dovođenje kućnih ljubimaca.

– U praksi se to pokazalo neprovedivim jer su vrećice brzo razgrabljene za druge potrebe, dok su table brzo bile počupane. Kako se broj pasa u Bjelovaru stalno povećava raste i problem sa onečišćenjem parkova. Stoga se razmišlja o drugim načinima za rješavanje ovog problema, između ostalog da se potpuno zabrani ulazak kućnih ljubimaca u gradske parkove – kaže komunalni redar Jozo Prka.³³

Nabrojani spektar zadaća komunalnog redarstva prikazuje nam kolika je potreba za ustrojem istih u općinama i gradovima. Uz nadzor javno prometne površine u lokalnim jedinicama, kontroliranja postavljanja i uklanjanja raznih nedozvoljenih naprava na gradskim površinama, briga o uklanjanju letaka i plakata [17.], snijega s kolnika i krovova [19.], grafita, te otpada s javnih površina [15.]. Spomenuto je da komunalni redari provode propise kojima se uređuju uvjeti i način držanja kućnih ljubimaca [18.], kao i način postupanja s napuštenim životinjama, obavljaju i poslove neposredne kontrole okoline pri čemu obavještavaju o uočenim nedostacima i oštećenjima. Temeljem Zakona o građevinskoj inspekciji komunalni redar može izdati nalog da se ukloni ruševina kuće ili ukazati na potencijalno opasan slučaj poput pada žbuke s kuća ili zgrada. Isto tako, pazi na područja gdje je zabranjena gradnja, dodaje pomoćnik pročelnika. Zanimljivo je da pod jurisdikcijom imaju otklanjanje pojedinih uređaja koji stvaraju buku, a brinu i o nepropisno izgrađenim ili neispravnim dimnjacima, te o priključivanju pojedinih izvora emisije štetnih plinova na nepropisan način. Često ih se zove zbog pasa koji nisu vođeni na povodcu [18.] i zauzimanja javno – prometne površine poput krivog parkiranja ili ostavljanja objekata na takvim dijelovima.

33 <http://bjelovarac.hr/najnovije/parkovi-puni-izmeta-komunalni-redari-u-borbi-protiv-neodgovornih-vlasnika-pasa/>

Slika br.19.: Prikazuje vizure grada sa snijegom na nogostupu i nekontrolirano oglašavanje na stupu javne rasvjete³⁴

5.4. Službena odora

Primjer komunalnog redara grada Zagreba njegove odore i temeljem čega je donesena obaveza i izgled za istu. Treba naglasiti kako je iznimno potrebno i poželjno da komunalni redari u svojim lokalnim jedinicama budu uniformirani i prepoznatljivi.

Na temelju članka 144. stavka 1. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 19/99, 19/01, 20/01 - pročišćeni tekst, 10/04, 18/05, 2/06 i 18/06) i članka 140. stavka 5. Odluke o komunalnom redu (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/08 i 5/08) Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba, na 230. sjednici, 19. lipnja 2008., donijelo je

34 osobna arhiva

PRAVILNIK

o iskaznici, oznaci i službenoj odjeći komunalnih redara i komunalnih izvidnika

Službena odjeća je zimska i ljetna, a čine je:

- sako zimski (muški/ženski);
- sako ljetni (muški/ženski);
- hlače zimske (muške/ženske);
- hlače ljetne (muške/ženske);
- suknja zimska/ljetna;
- kožna jakna 3/4(muška/ženska);
- zimska jakna 3/4 (muška/ženska);
- vjetrovka ljetna (muška/ženska);
- košulja zimska (muška/ženska);
- košulja ljetna (muška/ženska);
- kravata (muška/ženska);
- kožne rukavice (muške/ženske)
- remen za hlače ili suknju.

Službena odjeća je klasičnog oblika i kroja.

Sako je tamnoplave boje, izrađen od tkanine, kopča se gumbima.

Hlače su tamnoplave boje i izrađene su od tkanine.

Suknja je tamnoplave boje, izrađena je od tkanine, dužine do koljena.

Kožna jakna je crne boje, klasičnog kroja, 3/4 dužine, kopča se gumbima.

Zimska jakna je crne boje, klasičnog kroja, 3/4 dužine, kopča se gumbima.

Vjetrovka je tamnoplave boje, izrađena od plastificiranog platna.

Košulja je pamučna, bijele boje s tankim uzdužnim svijetloplavim linijama. Ljetna i zimska košulja su istog oblika i boje, osim što zimska košulja ima duge rukave.

Kravata je izrađena od svilene tkanine tamnoplave boje i na njoj su aplicirani grbovi Grada Zagreba svijetloplave boje.

Kožne rukavice su crne boje.

Remen za hlače ili suknju je kožni, crne boje.

Dopunski dio službene odjeće uz ljetnu odjeću su niske terenske cipele, a uz zimsku visoke terenske cipele (čizme).

Niske terenske cipele su od crne kože s gumenim đonom, klasičnog kroja, a visoke terenske cipele su od crne kože s gumenim đonom, klasičnog kroja.

Zimska se odjeća nosi, u pravilu, od 15. listopada do 30. travnja, a ljetna od 1. svibnja do 14. listopada, osim ako pročelnik Gradskog ureda, ovisno o vremenskim uvjetima, ne naredi drukčije.

Svaki dio službene odjeće ima uporabni rok.

5.4.1. Službena iskaznica

Službena iskaznica je potrebna kako bi se komunalni redari mogli identificirati i predstaviti svim zainteresiranim strankama u njihovom svakodnevnom radu. Primjer iste je uzet od komunalnog redarstva grada Zagreba.

Službena iskaznica komunalnih redara izrađuje se na punijem papiru bijele boje, dimenzija 85x55 mm i zaštićuje se prozirnim plastičnim omotom. Tekst na iskaznici ispisan je plavom bojom.

Obrazac službene iskaznice komunalnih redara :

a) na prednjoj strani:

1. otisnuti grb Republike Hrvatske,
2. natpis Republika Hrvatska, Grad Zagreb, Gradski ured za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet,
3. mjesto za fotografiju, veličine 28x32 mm, preko koje je, u donjem lijevom kutu, otisnut pečat Gradskog ureda,
4. ime i prezime nositelja iskaznice,
5. broj iskaznice;

b) na poledini:

6. datum izdavanja iskaznice,
7. mjesto za pečat i potpis pročelnika,
8. upozorenje da iskaznica vrijedi do opoziva.

Obrazac iskaznice komunalnog redara, uz podatke navedene u članku 2. stavku 3. ovoga pravilnika, na prednjoj strani sadrži i natpis: "SLUŽBENA ISKAZNICA KOMUNALNOG REDARA", a na poleđini i tekst o ovlasti nositelja iskaznice. Službena odora komunalnog redara grada Zagreba prikazana je na slici broj 17.

 <p>REPUBLIKA HRVATSKA GRAD ZAGREB Gradski ured za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstvo i promet</p> <p>SLUŽBENA ISKAZNICA KOMUNALNOG REDARA</p> <p>Ime: Prezime:</p> <p>Fotografija</p> <p>Broj iskaznice: 000</p>	5,50 cm	<p style="text-align: center;">OVLAŠTENJE</p> <p>Nositelj ove iskaznice ovlašten je u okviru svoje nadležnosti utvrđene Zakonom o komunalnom gospodarstvu i drugim propisima obavljati nadzor.</p> <p>Dat. izda. isk.</p> <p style="text-align: right;">PROČELNIK UREDA</p> <p style="text-align: center;">OVA ISKAZNICA VRIJEDI DO OPOZIVA</p>
8,50 cm		8,50 cm

Slika br. 20.: Službena iskaznica komunalnog redara³⁵

5.4.2. Službena značka

Uz nošenje službene iskaznice komunalni redari dužni su imati i službene značke koje im također služe za identifikaciju djelatnosti i svog službenog broja. Primjer značke komunalnog redara grada Zagreba: značka komunalnih redara izrađena je od metala, podloga je mesingana, a aplikacija sjajno niklana, okruglog je oblika, promjera 55 mm i sastoji se od tri koncentrična kruga. U središnjem krugu, na zrakastoj podlozi, grb je Grada Zagreba. Srednji je niklani krug, promjera 40 mm, a sadrži, u gornjem dijelu, plavim slovima ispisan natpis "KOMUNALNO REDARSTVO". Vanjski je krug mesingan, promjera 55 mm, na kojem je istaknut tekst "GRAD ZAGREB". Na donjem dijelu značke nalazi se niklana traka u koju se plavom bojom upisuje broj značke. Na poleđini značke nalazi se lisnata opruga od pernog čelika. Slika broj 18. prikazuje nam spomenutu značku i iskaznicu komunalnog redara grada Zagreba.

³⁵ Pravilnik - komunalni redari i izvidnici.doc - Grad Zagreb

Slika br.21.: Službena značka i iskaznica komunalnog redara³⁶

5.4.3. Službena oznaka

Služi nam kao obilježje komunalnog redara, istaknuta je na vidljivom mjestu na odori i u većini slučajeva na istoj se nalazi službeni grb općine ili grada. Primjer je također uzet od komunalnog redara grada Zagreba: znak prepoznatljivosti komunalnog redarstva okruglog je oblika, promjera 55 mm. Izrađen je koncem na plavoj podlozi. Opšiven je crnim koncem, širine 3 mm. Na gornjem dijelu, u polukrugu, izvezen je natpis "GRAD ZAGREB" zlatnim koncem. Na gornjem dijelu u unutarnjem polukrugu, izvezen je natpis "KOMUNALNO REDARSTVO" crnim koncem. U središnjem krugu, na zrakastoj podlozi izvezenoj zlatnim koncem, izvezen je stiliziran grb Grada Zagreba bijelim koncem. Znak prepoznatljivosti komunalnog redarstva nalazi se na lijevom rukavu jakne, vjetrovke, sako i košulje.

³⁶ <http://www.vecernji.hr/zg-vijesti/zasto-kaznjavamo-gradane-pa-stitimo-interes-svih-zagrepcana-926847/multimedia/p1>

Slika br.22.: Prikazuje službenu odoru komunalnog redara grada Zagreba³⁷

Zbog vizualnog identiteta, dostojanstvenog i službenog izgleda, odora, službena iskaznica i službena značka doprinose vidljivosti, prepoznatljivosti komunalnog redara. Komunalni redar svojim prepoznatljivim izgledom u službenoj odori doprinosi velikim dijelom preventivnom djelovanju na ponašanje mogućih prekršitelja. Komunalni redar ovakvim izgledom, urednošću i kulturnim ophođenjem doprinosi pozitivnom identitetu svake lokalne jedinice koju predstavlja.

37 <http://www.vecernji.hr/hrvatska/prosvjednici-u-varsavskoj-cemo-danonocno-dezurati-92168/multimedia/p4>

5.5. Prikaz preventivnog i represivnog djelovanja komunalnog redarstva u gradovima

Tablica br.1: Statistički podaci komunalnog redarstva grada Karlovca³⁸

Kroz tablični [1.] prikaz statistike rada komunalnog redarstva u gradu Karlovcu prikazat će se njihovo preventivno i represivno djelovanje. Iz priloženih podataka vidljivo je da je 2014. godina bila vrlo malo učinkovita ili su počinitelji prekršaja bili u vrlo malom broju. Naplaćene kazne su u skromnom iznosu što nam zorno prikazuje vrlo slab represivni rad komunalnih redara u gradu Karlovcu. U spomenutoj godini upućena je samo jedna usmena opomena dok vlasnici kućnih ljubimaca (pasa), nisu niti jednom opomenuti niti sankcionirani. Također je uočeno da je najčešći prekršaj bio nedozvoljeno parkiranje na zelenim površinama u vlasništvu grada. Ukupno je na području grada Karlovca od strane komunalnog redarstva ispisano kazni u vrijednosti od 2.651,65 kn. 2015.godina je gledajući naplaćeni iznos kazni bila puno represivnija od prethodne, pa je tako naplaćeno kazni u iznosu od 9.053,30 kn. za tu godinu. I u 2015.godini kao i u prethodnoj 2014.godini najviše počinjenih prekršaja odnosio se na uništavanje zelene površine, odnosno zabranjeno parkiranje na istima. U toj godini se povećao i broj prekršitelja parkiranja u zaštićenoj gradskoj jezgri Zvijezdi. 2015.godine pojavljuju se i počinjeni prekršaji u domeni komunalnog otpada, odnosno ne odbacivanje istog u za to predviđena mjesta. Zamijećeno je u tablici da i 2015.g. nije sankcioniran, a niti opomenut niti jedan prekršitelj komunalnih odluka od strane vlasnika pasa. Izdano je šesnaest usmenih i pismenih opomena. Tekuća 2016.godina ostaje za sad najdjelatnija po pitanju preventivnog i represivnog rada komunalnog redarstva u gradu Karlovcu. Za istu je izrečeno-napisano prekršaja u vrijednosti 12.487,01 kuna. Po tablici nećemo saznati jesu li ove godine komunalni redari više radili ili su građani počinili više prekršaja. Saznali smo da su po prvi puta komunalni redari počeli represivno djelovati prema vlasnicima pasa koji se ne

³⁸ Ured komunalnog redarstva grada Karlovca

pridržavaju komunalnih odluka. Ova 2016.godina ostala je kao i sve do sada obilježena sa najviše počinjenih prekršaja od strane parkiranih vozila na zelenim površinama, tj. od vozača istih [22.].

Slika br.23: Najčešći prekršaji parkiranja na zelenim površinama³⁹

6. SVIJEST

Grad Karlovac proglašen je gradom u parku i nositelj je nagrade Zeleni cvijet koja se dodjeljuje najuređenijem gradu u R. Hrvatskoj. Priložene slike [23.], [24.], [25.] i [26.], prikazuju nam kako neki stanovnici grada (u ovom slučaju grada Karlovca) nisu u potpunosti prihvatili uređene norme ponašanja na javnim površinama. Takvo ponašanje iziskuje veći rad nadležnih službi u ovom slučaju komunalnih redara. Osim što čine prekršaje zabranjenog parkiranja na zelenoj površini [22.] oni tim prekršajem zagađuju kompletnu okolinu (vode, floru i faunu.). U ovakvim slučajevima komunalno redarstvo treba bez pogovora

³⁹ osobna arhiva

sankcionirati prekršitelje što bi vjerojatno izazvalo odobravanje kod svih ostalih stanovnika gradova.

Slika br.24.: Odnos stanovnika grada prema svom gradu življenja⁴⁰

Kultura življenja u gradovima je narušena pogotovo od strane mlađe populacije, jer su ovakvi prizori redovna slika [23.] nakon vikend provoda mladih u parkovima. Na području nekih gradova donesena je odluka o zabrani konzumiranja alkohola na javnim površinama, a iz priložene fotografije vidljivo je kako se ista ne poštuje. Sve učestalija neodgovornost stanovnika prema javnom dobru iziskuje i potrebu za većim brojem komunalnih redara u pojedinim sredinama i veći preventivni i represivni angažman istih. Ovakav nemar ugrožava zdravlje, sigurnost i zaštitu svih nas. U nekoliko gradova je već bilo ozljeđivanja od strane djece na odbačene iskorištene narkomanske igle. Razbijeno staklo [23.] ugrožava ljude, kućne

40 osobna arhiva

ljubimce i sve ostale životinje, a odbačeno smeće zagađuje kompletan okoliš. Uz sve nabrojane prekršaje sve je veći problem sa vandalizmom u našim sredinama, pa tako iz samo počiniteljima znanih razloga dolazi do uništavanja svega što jedan grad čini gradom ugodnog življenja. Nastala štetu na zajedničkoj imovini od strane vandala ili kako ih već nazvati [24.], [25.], [26].

Slika br.25.: Vandalski čin uništavanja dječjeg igrališta ⁴¹

Ovakve slike susrećemo skoro u svim urbaniziranim sredinama i svi se možemo zapitati iz kojih motiva dolazi do ovakvih scena oštećenja imovine od strane počinitelja. Nažalost nadležne službe nisu dovoljne u suzbijanju ovakvih pojava, jer je očito zakazao cjelokupni sustav u odgoju i stvaranju ljudske jedinice. Kako sada stvari stoje, nismo ni blizu nalaženja nekih odgovora na sva ta pitanja. Ni mnoge naredne generacije neće znati odgovor na sve to. Svi zajedno moramo se više i bolje potruditi u odgoju i preodgoju svih nas kako bi naše živote ovdje na ovoj zemlji učinili boljima, sretnijima i kvalitetnijima. Počnimo od sebe te potrebne promjene za bolji život svih nas.

41 osobna arhiva

Slika br.26.: Uništavanje kanti za otpad i dječjih sprava za igranje⁴²

Jača i primjerenija pozornost svih službi pa tako i komunalnih redara doprinijela bi smanjenju ovakvih nedjela [23.], [24.], [25]. Ljudi zagađuju okolinu, bacaju otpatke po ulicama i većinu je baš briga za to, uništavaju javnu ili zajedničku imovinu, a u isto vrijeme svoju osobnu imovinu čuvaju i uređuju. Napuštanjem privatnih prostora dolazi do promjene ponašanja kod nekih i pravila iz njihovih domova nisu ista na vanjskim površinama. A zašto? Zato što čovjek još uvijek nema tako razvijenu svijest da shvati da to ne ide tako, i većina će reći: "baš me briga nije moje". Zar nije podjednako bitno da je i naša okolina čista kao i naša vlastita kuća, i kad će se čovjek razviti do te mjere da sve to prestane? Da čovjek prestane da gleda interese i da počne da misli ne samo na sebe, već i na svoje okruženje. Delinkventno ponašanje može biti neagresivno i agresivno jer i jedno i drugo krši zakonska pravila, običaje i društvene norme. Pretpostavka je da su ova uništavanja prikazana u priloženim slikama djela adolescenata i da je odgovornost kao što smo već spomenuli na puno većoj skupini (roditelji, škola, okolina, službe...), od komunalnih redara. Komunalni redari trebaju puno više i aktivnije ispunjavati svoje zadaće kako bi uspjeli barem umanjiti činjenje ovakvih prekršaja. U sve više urbanih sredina uvodi se i video nadzor jer očito ne postoji drugi način u hvatanju počinitelja ovakvih vandalskih prekršaja i nedjela.

42 osobna arhiva

Slika br. 27.: Onečišćenje zelenih površina u samom centru grada Karlovca⁴³

Jednom su pitali jednu mudru ženu: "Šta treba da se desi da bi život na zemlji postao bolji?". Ona se nasmiješila i rekla: "Samo evolucija čovječanstva." Znači jedna kompletna promjena svijesti koja bi nam ulila spoznaju o tome kako treba da živimo, kako da se odnosimo prema sebi, drugima i našoj okolini. Čovjek mora da shvati da ne može tek tako da koristi prirodna bogatstva bez ograničenja. Mora da shvati da uništavanjem prirode uništava vlastito utočište i vlastiti život.⁴⁴

43 osobna arhiva

44 <http://www.putsvijesti.com/tekstovi/7>

7.OBJEDINJENO DJELOVANJE KOMUNALNOG I PROMETNOG REDARSTVA – idealan grad

Uzet ćemo primjer grada Karlovca u kojem nije ustrojena služba prometnog redarstva nego samo komunalnog redarstva. Iz tog primjera pokušat ću kroz daljnji dio ovog poglavlja doći do najbitnije tri stavke u njihovom djelovanju, a to su efektivnost, efikasnost i troškovi. Kako u gradu Karlovcu za razliku od većeg broja gradova tog ili sličnog broja stanovništva nemamo ustrojenu službu prometnog redarstva i vrlo slabu postojeću službu komunalnog redarstva, napraviti ću zamišljeni jedinstveni odjel istih. Sigurno je da objedinjavanje i ustroj tih službi uz neke postojeće djelatnosti možemo doći do ispunjavanja spomenuta tri cilja.

7.1. Komunalno redarstvo grada Karlovca

Iz priložene statističke tablice [1.] vidljivo je kako na području lokalne jedinice grada Karlovca djeluje vrlo slaba služba komunalnog redarstva. Uočeno je to vrlo malim preventivnim i nešto više represivnim djelovanjem kroz statističke podatke. Javnost grada je u nizu slučajeva tražila kvalitetnije djelovanje komunalnih redara u gradu Karlovcu, a navedena gradska služba nije se odazvala tom javnom pozivu. Vrlo rijetko ili skoro nikako se na području grada primjećuje djelatnost komunalnog redarstva. U ovom trenutku zaposleno su dva komunalna redara što je iznimno mala brojka za grad veličine Karlovca, koji uz to nema ustrojeno ni prometno redarstvo. Grad Karlovac je sve više žrtva vandalskih oštećenja javnog dobra, nepropisnog parkiranja u Zvijezdi i na zelenim površinama grada, nepropisnog i ilegalnog plakatiranja i niza drugih prekršaja. Velikom broju privatnih kuća prijeti urušavanje naročito u staroj gradskoj jezgri, gradskoj četvrti Zvijezdi. Spomenuta Zvijezda je pod stalnim pritiskom devastiranja kako zbog starosti i neuređenosti iste, tako i zbog divljeg i vandalskog ponašanja svih nas. Cijela površina navedene stare jezgre postalo je jedno veliko nekontrolirano parkiralište, pogledajmo npr. trenutno stanje na području i oko Trga bana Josipa Jelačića [27.]. Zanimljivo je da se navedena površina nalazi u neposrednoj blizini gradske službe komunalnog redarstva. Priložene fotografije iz grada Karlovca pokazuju nam vrlo loš rad komunalnog redarstva, ili skoro zanemariv. Javno uređeno kupalište Foginovo, Zvijezda, parkovi, igrališta sve je na meti prekršitelja, dok komunalno redarstvo spava miran san. Zaključno mogu konstatirati da komunalno redarstvo grada Karlovca ne ispunjava niti jedan bitan zadani cilj, uređenost grada, poštivanje zadanih normi ponašanja, očuvanje okoliša, pružanje sigurnosti i zaštite kako stanovnika tako i zajedničke imovine.

Slika br.28: Divlje parkiralište u Zvezdi⁴⁵

Novinski članak koji zorno prikazuje stanje u gradu Karlovcu po pitanju komunalnih redara.

Komunalni redari? Ma koji, nisam ih nikad vidio na ulici!

U Karlovcu s 55 000 stanovnika red održavaju tek dva redara. Za komunalni red u Karlovcu, gradu s nešto više od 55.000 stanovnika, brinu se tek dva redara. Sad je i najavljeno da će u obilazak gradskih zelenih površina, u suradnji s policijom, kako bi kaznili neodgovorne vlasnike pasa koji ne čiste za svojim ljubimcima.

– Karlovac ima premalo komunalnih redara i to se vidi po gradu. Ne stižu napraviti sve što bi trebali, a činjenica je i da ih nikada nisam vidio na ulici. Stoga je smiješno upozorenje da će kažnjavati vlasnike pasa koji ne čiste za svojim ljubimcima po parkovima. To bi svakako

45 osobna arhiva

trebalo napraviti jer neki su vlasnici grozni, ali bojim se da je to nemoguće. Tu su i drugi problemi, odbacivanje smeća, parkiranje, kako to može stizati jedan ili dva komunalna redara – kazao nam je Karlovčanin Tomislav Kuhar.

Da je to premalen broj ljudi, smatraju i u gradskoj upravi. – Komunalni redari savjesno odrađuju svoje obveze po svim segmentima, međutim, zasigurno bi veći broj djelatnika dao bolji učinak, pa razmatramo mogućnosti u tom smjeru – kazala je Katarina Matasić, glasnogovornica Karlovca. Prije desetak godina Grad je imao pet komunalnih redara, do prije nekoliko godina tri, a sada je za red u gradu zaduženo dvoje ljudi. Lani su donijeli 76 obveznih prekršajnih naloga, a naplaćeno je 46 kazni u iznosu od 8169,97 kuna, podaci su Grada.

– Čak 69 naloga odnosi se na nepropisno parkiranje na javne zelene površine, parkiranje u Zvijezdi ili rezerviranim mjestima, četiri su kazne napisane za puštanje pasa na zelene površine gdje ne smiju biti i za nečišćenje iza njih, a tri za nepropisno odložen otpad – dodaje K. Matasić.

I u Karlovcu su svjesni da drugi gradovi po tom pitanju puno bolje stoje; u Rijeci je čak 19 komunalnih redara, a Osijek ih ima 11.

Činjenica, riječ je o mnogo većim gradovima, no i gradovi veličine Karlovca daleko su ispred. Slavonski Brod ima četiri komunalna redara i tri prometna redara, a Varaždin pet komunalnih i dva prometna redara.

– Toliki broj komunalnih redara radi od 2007. Najčešće se bave nedopuštenim odlaganjem otpada, parkiranjem na zelenim površinama, kontrolom pasa na javnim površinama, a zimi i kontrolom čišćenje snijega. Rade u smjenama; jedna ekipa od 7 do 15 sati, druga od 12 do 19 sati i subotom od 8 do 13 sati – kazala nam je Lucija Cahunek, glasnogovornica Grada Varaždina.⁴⁶

46 <http://www.vecernji.hr/hrvatska/komunalni-redari-ma-koji-nisam-ih-nikad-vidio-na-ulici-1063129>

7.2. Kontrolori naplate parkiranja

Gradska tvrtka Mladost naplaćuje i kontrolira parkirna mjesta u nadležnosti grada Karlovca. Vrijeme naplate je od 7 ujutro do 21 sat navečer i to svakodnevno osim nedjelje. Tvrtka za kontrolu naplate ima oko 14. zaposlenih djelatnika [28.]. Parkirna mjesta koja se plaćaju nalaze se skoro na cijelom užem dijelu grada u više gradskih četvrti. U ovom radu spominjem navedenu službu i djelatnike samo u kontekstu zadanih ciljeva (efektivnost, efikasnost i troškovi) i njihovog boljeg djelatnog iskorištavanja.

Slika br.29: Djelatnik gradske tvrtke Mladost⁴⁷

7.3. Prometno redarstvo grada Karlovca

S obzirom da smo za što bolju produktivnost zadanih ciljeva izabrali za primjer grad Karlovac, a kako isti nema ustrojeno prometno redarstvo, isto ćemo samo spomenuti. U prijašnjem djelu ovog završnog rada već smo u detalje opisali zadaće prometnog redarstva,

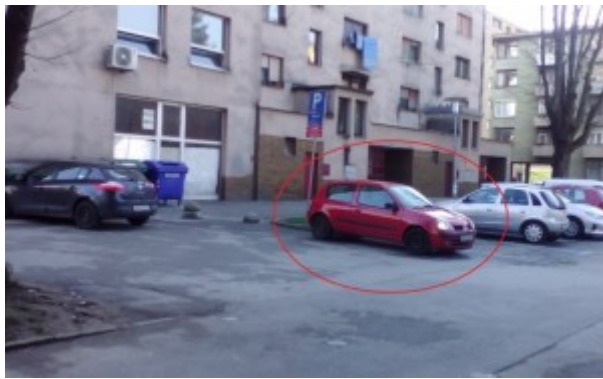
⁴⁷ osobni arhiv

tako da iste nećemo ponavljati u ovom dijelu. U svakom slučaju vrlo bitna služba u postizanju zajedničkog-objedinjenog djelovanja svih službi u cilju postizanja idealnog grada.

7.4. Premještanje vozila-Pauk služba u gradu Karlovcu

Službu koja se bavi djelatnošću premještanja nepropisno parkiranih vozila još narodski rečeno zovemo Pauk služba. U gradu Karlovcu je dana u koncesiju tvrtki Karcom, a u nekim lokalnim jedinicama ona je ostala u nadležnosti komunalnog i prometnog redarstva. Kako nećemo u ovom radu posebno pojašnjavati navedenu službu priložit ću jedan novinarski članak koji nam dobro pojašnjava problematiku Pauk službe, a koja vrijedi za sve lokalne jedinice. Glavna nedoumica je uvijek ista jesu li smjeli ili nisu premjestiti nepropisno parkirano vozilo, ili su trebali samo naplatiti kaznu za nepropisno parkiranje.

Odvozi li “pauk” vozila i kad ne treba? Karlovčanka tvrdi da joj je Clio “dignut” neovlašteno

Slika br.30.: Nepropisno parkirano vozilo⁴⁸

Odvozi li karlovački “pauk” iz tvrtke Karcom vozila i kad treba i kad ne treba nedavno je na govornici Županijske skupštine problematizirao HSS-ov vijećnik Željko Obajdin dok je, na adresu KAportala, stigao i jedan konkretni primjer ogorčene čitateljice.

Obajdin je, podsjetimo, ustvrdio da “pauk” više nema policijsku pratnju, te da šofer i radnik na tom vozilu, neopravdano, uz nikakvu stručnu naobrazbu, dižu vozila građanima i ne procjenjuju na bazi struke mogu li ih “dignuti” ili ne.

No vratimo se na slučaj vozačice koja je svoj Renault Clio parkirala na Trgu Milana Šufflaya, kod Shopping centra “Karlovčanka”. Tvrdi da joj je auto “dignut” neopravdano jer nije kršila propis, odnosno “da je kolnik uz parkiralište neoznačen po sredini (bijelim isprekidanim ili

⁴⁸ Osobna arhiva

punim linijama)“ te da je građanima teško utvrditi o kakvoj se cesti radi, nema znaka zabrane parkiranja, a cestom su se nesmetano mogla mimoći dva vozila”.

Slika br.31.: Pauk odvozi vozilo⁴⁹

Nadalje, obavijest o počinjenom prekršaju joj je policijski službenik uručio nakon premještanja vozila, pa zaključuje da su odluku o premještanju vozila donijeli vozač tvrtke Karcom i njegov pomoćnik. Nema, tvrdi niti pismenog naloga za premještanje vozila od Komunalnog redarstva kao ni policijskog službenika, što je praksa u ostalim gradovima RH. Kad je zatražila na uvid fotografiju, službenik joj je, kaže, rekao da joj ne može pokazati.

Je li u pravu ili nije, vozačica smatra da treba utvrditi Prekršajni sud, dok svoje tvrdnje potkrijepljuje primjerom iz Zagreba, gdje služba prilikom preuzimanja vozila uručuje dokaz na osnovi fotografije.⁵⁰

Vratiti spomenutu službu pod okrilje gradskih službi ili ostaviti u rukama koncesionara uvijek je pitanje na mjestu. Navedena služba svojim radom uvijek na sebe navlači bijes i nezadovoljstvo sugrađana. Ona kao takva ima vrlo malu preventivnu djelatnost osim što se opservacijom terena u prikazanom vozilu dovodi vozače u situaciju da se pridržavaju propisa. Sigurno je da uz neke nedostatke oko utvrđivanja počinjenog prekršaja, odnosno premještanja nepropisno parkirano vozila, a koje možda nije imalo zakonsku osnovu, uvelike svojom pojavom dovode do sigurnosti u prometu svih nas.

7.5. Jedna služba na području lokalne jedinice (grada Karlovca)

49 Osobna arhiva

50 <http://kaportal.rtl.hr/odvozi-li-pauk-vozila-i-kad-treba>

Kako ispuniti efektivnost, efikasnost i troškove, a da zadovoljimo i preventivno i represivno djelovanje, da imamo siguran, uredan, zaštićen grad od onečišćenja, ugroze za živote, prometnih prekršitelja i ostalih? Pitanje izgleda i je kompleksno, međutim treba probati iz trenutnih resursa (ljudskih, tehničkih, materijalnih,...), dosegnuti optimum, odnosno maksimum do ispunjavanja zadanih normi. Naveli smo da neke lokalne jedinice imaju ustrojenu komunalno redarstvo i prometno redarstvo. Proučavajući temu završnog rada u istraživanju sam utvrdio da su najoptimalnije uređene navedene službe u gradu Zagrebu. Očekivano je da su te službe u spomenutom gradu u najboljoj funkciji jer je i sam grad Zagreb najveće središte u R. Hrvatskoj, sa najviše registriranih vozila i sa najvećim brojem prijavljenog stanovništva, uz svakodnevni veliki dolazak (dnevnog) migracijskog stanovništva. Kod njih uz zasebno prometno, komunalno redarstvo, pauk službu (u gradskim rukama), komunalnog izvidnika i službe koja vrši kontrolu parkiranja (kontrolori Zagrebparkinga), svi zajedno sudjeluju u preventivnom i represivnom radu. To je nešto slično mom prijedlogu za našu lokalnu jedinicu uz iznimku da se u mom prijedlogu u jednu službenu osobu spaja komunalni - prometni redar i kontrolor naplate parkiranja. Svaka lokalna jedinica trebala bi težiti ispunjavanju zadanih normi uz postojeće ljudske i materijalne resurse, ako nije u mogućnosti zbog financijske situacije dodatno ulagati u iste. U nastavku rada prilažem članak iz Večernjeg lista [49.], a isti je vezan na ovlasti i spoj koji sam ranije spominjao.

Širenje ovlasti: I kontrolori Zagrebparkinga kažnjavat će pogrešno parkiranje

Kontrolori Zagrebparkinga sliku o prekršaju slat će redarima, koji će izdati dopuštenje za kaznu ili će ga odbiti

Slika br. 32:⁵¹ Kontrolori Zagrebparkinga

Kontrolori Zagrebparkinga tijekom sljedeće godine uz kontrolu naplate parkiranja kažnjavat će i pogrešno parkirana vozila na mjestima koja nisu pod naplatom, a gdje je parkiranje zabranjeno. Time će uz trenutačno 30-ak prometnih redara koji su raštrkani po cijelom gradu red pri parkiranju izvan naplatnih mjesta preuzeti još i 160 zaposlenika Zagrebparkinga.

7.6. Ušteda gradskog novca

No, kontrolori ipak neće dobiti veće ovlasti od dosadašnjih već će, kao i njihovi kolege u pauku, fotografirati evidentiran prekršaj i pomoću aplikacije dojaviti u Centar prometnog redarstva, gdje će ovlašteni prometni redar dati dopuštenje za izdavanje kazne ili će ga odbiti.

– Na takav način funkcioniraju komunalni redari i pauk-služba pa nema razloga da posao ne proširimo i na kontrolore. Želimo uvesti bolju kontrolu pri parkiranju, a ujedno i objediniti sve gradske službe koje se bave tim problemom – kazao je Mate Kraljević, šef prometnih i komunalnih redara. Pojasnio je kako je ideja da kontrolori koji svakodnevno obilaze gradske ulice za vrijeme kontrole plaćanja parkiranja mogu reagirati i na sve prekršaje koje uoče, a ne da, kao sada, taj posao ostavljaju nekom drugom.

⁵¹ Foto: Goran Stanzl/Pixsell

Osnovni je cilj uvođenje više reda i povećanje sigurnosti na gradskim ulicama, naročito na križanjima i nogostupima kako bi prije svega osobe s invalidnošću i roditelji s malom djecom u kolicima mogli neometano prolaziti

Mate Kraljević - šef prometnih i komunalnih redara

Budući da kontrolori parkiranja već posjeduju i uređaje s kojima mogu fotografski evidentirati potencijalne prekršitelje i poslati zapis prometnim redarima na postupanje, Kraljević smatra da su i troškovi minimalni.

– Osnovni je cilj uvođenje više reda i povećanje sigurnosti na gradskim ulicama, naročito na križanjima i nogostupima kako bi, prije svega, osobe s invalidnošću i roditelji s malom djecom u kolicima mogli neometano prolaziti – istaknuo je Kraljević. Napomenuo je da će time službe biti učinkovitije i brže, a da sličan alat za rješavanje komunalnih problema imaju i svi građani jer pomoću internetske aplikacije Moj Zagreb mogu na isti način, čak i putem pametnih telefona, dojaviti uočene probleme.

U Zagrebparkingu su kazali da znaju za idejni projekt, no da službeno još o njemu nisu razgovarali s gradskom upravom. Ipak, budući da je riječ o nadogradnji postojećeg posla, projekt načelno podržavaju. Darko Kleinberger, čelnik Nezavisnog sindikata radnika Zagrebparkinga, također daje zeleno svjetlo, uz uvjet da se zaposli još kontrolora, kojih već sada nedostaje tridesetak.

– Riječ je o dobroj ideji jer se mreža kontrole parkiranja time može jednostavno raširiti po cijelom gradu uz minimalne troškove. Prometnih redara je malo i trebalo bi ih zaposliti dosta, a kako i nama zbog proširenih zona na Trnje i Gornji grad nedostaje ljudi, tim potezom bi se mogao zaposliti zajednički kadar, čime bi se uštedio i novac – rekao je Kleinberger.

Jedna osoba – dva posla

Dodao je da trenutačno svaki kontrolor obilazi desetak ulica, odnosno oko 500 parkirnih mjesta, koje mora provjeriti nekoliko puta, i da bi nove zadatke uz isti broj zaposlenih teško izdržali.

– Time bismo riješili dva problema jednim potezom. Obje službe dobile bi dovoljno ljudi koji bi obavljali oba posla – istaknuo je.

Koliko ih ima na terenu

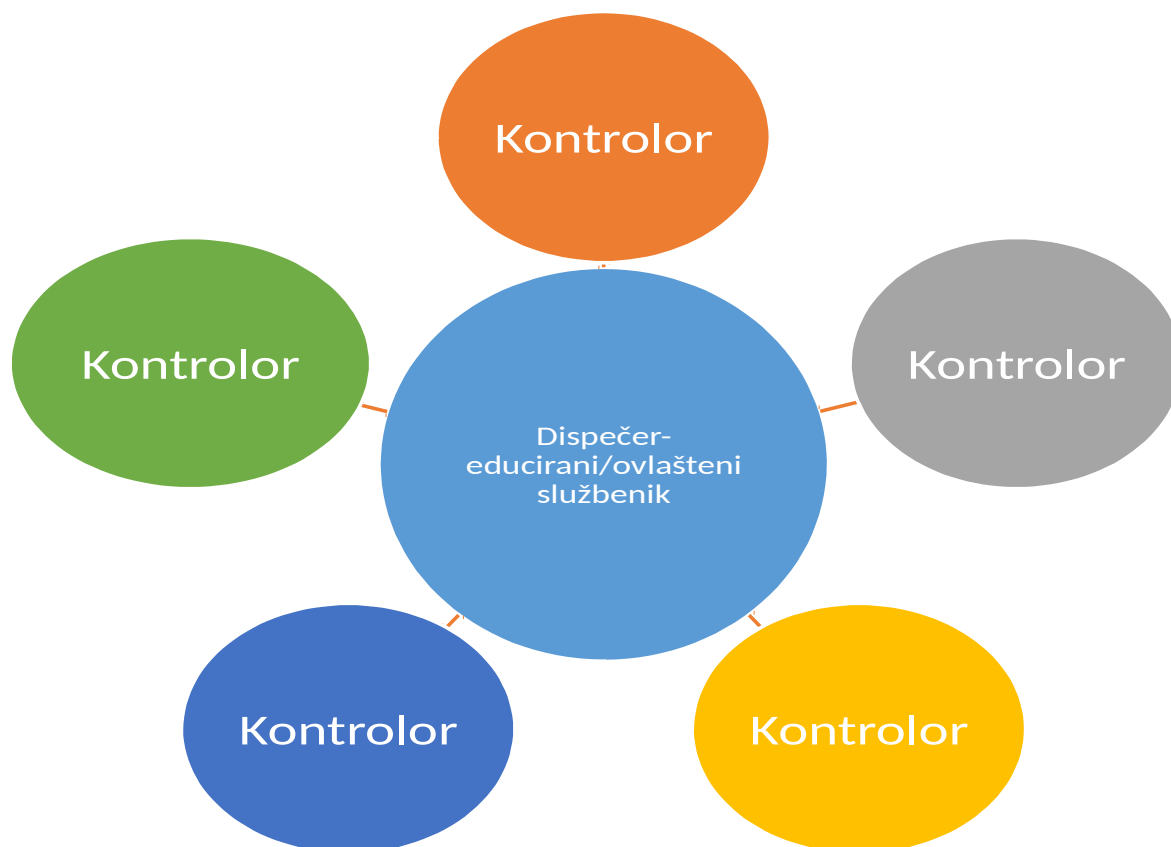
30 prometnih redara trenutno je zaduženo, uz policiju, za kontrolu svih parkiranih vozila izvan naplate

160 kontrolora trenutno nadzire oko 32.000 mjesta za parkiranje pod naplatom u Zagrebu, a uskoro će i druge prekršaje⁵²

7.7. Spoj gradskih službi (grada Karlovca)

Spojem trenutnih ljudskih resursa uz manja ulaganja u potrebitu opremu (tehnika, obuka, odore...) u gradu Karlovcu dobili bi kvalitetniju i sigurno učinkovitiju jednu službu koja bi se bavila prometnim i komunalnim redarstvom uz kontrolu naplate parkiranja. Trenutno su zaposlena dva komunalna redara u gradu Karlovcu, četrnaest kontrolora naplate parkiranja i bez zaposlenih u prometnom redarstvu jer isto u gradu Karlovcu nije ustrojeno. Ponavljamo zadano pitanje iz gornjeg dijela rada: Kako ispuniti efektivnost, efikasnost i troškove, a da zadovoljimo i preventivno i represivno djelovanje, da imamo siguran, uredan, zaštićen grad od onečišćenja, ugroze za živote, prometnih prekršitelja i ostalih? Odgovor na zadano pitanje bi glasilo: Iskoristiti sve trenutne resurse u službama grada Karlovcu u postizanju zadanih ciljeva. Bez povećanja ljudskih resursa, a trenutno ih je na raspolaganju šesnaest (2+14), uz edukaciju i opremanje istih možemo poboljšati sustav. Na shematskom prikazu broj 1. prikazujemo model rada u jednoj smjeni. Uzmimo da imamo osam, a ne sadašnjih četrnaest djelatnika tvrtke Mladost (kontrolori naplate parkiranja) koji mogu ispuniti zadane radne norme u ispunjavanju zadanih spomenutih ciljeva. Nakon potrebne edukacije svih djelatnika, položenih državnih ispita i specijalne obuke u MUP-u, svi bi mogli postati prometni i komunalni redari u jednom. Mi polazimo sa točke da to možda nije potrebno nego dva dosadašnja komunalna redara postaju dispečeri svaki u jednoj smjeni uz pojačanje na površinama grada (terenu) od priključenih djelatnika koji kontroliraju naplatu parkiranja.

52 <http://www.vecernji.hr/zg-vijesti/sire-ovlasti-i-kontrolori-zagrebparkinga-kaznjavat-ce-pogresno-parkiranje-978877>

Shema br.1.: Prikaz prilagođenog prometnog i komunalnog redarstva iz postojećih resursa u gradu Karlovcu

Sadašnji kontrolori naplate parkiranja iz gradske tvrtke Mladost pokrivaju skoro cijeli uži dio grada (u dvije smjene), gdje se najviše i događaju već spomenuti prekršaji u prometu na površini grada (nepropisna parkiranja), uništavanje javnog dobra (spomenuti vandalizam) i sl. Ovim načinom rada i spoja spomenutih službi povećali bi ispunjavanje svih zadanih ciljeva u postavljenim zadaćama. Njihova učestala opservacija u prepoznatljivim jednoobraznim odorama sa pripadajućim oznakama (naziv službe, grb grada,..), trenutno bi povećalo prvenstveno preventivnu učinkovitost. Sigurno se ovakvom primjenom postojećih resursa približavamo zadanom cilju efektivnost, efikasnost i troškovi. Jedna od bitnih stavki su i financije (troškovi), koje skoro ostaju u postojećem budžetu, a postizemo puno veću efektivnost i efikasnost na terenu. Kontrolori naplate mogu zadržati i dosadašnje ovlasti bez posebne dodatne obuke od strane MUP-a, uz primjenu fotoaparata i modernih uređaja, te napravljenu fotografiju poslati ovlaštenom prometno-komunalnom redaru (dispečeru u centralu), a isti će ga odobriti ili poništiti (model grada Zagreba). Ovakvim modelom sa njima

pokrivamo veliki dio grada koji navedeni djelatnici ionako u opisu posla obilaze, tada oni na sve primijećene prekršaje mogu žurno represivno ili preventivno djelovati. Ovakvim pristupom gradskih službi u rješavanju aktualne problematike vezane za komunalno i prometno redarstvo uz sva navedena poboljšanja, povećavamo i onaj najbitniji sigurnost svih nas na području grada. Svakako treba provjeriti financijske i sve ostale aspekte za Pauk službu i vidjeti u budućnosti treba li zadržati sadašnji model ili isti promijeniti i poboljšati.

U ovakvoj objedinjenoj službi naravno da postoje modeli stavljanje Pauk službe u navedenu gradsku službu, kao i što postoje neki razlozi zašto ne.

7.8. Učinkovitost/Modernizacija

Prometno i komunalno redarstvo uz kontrolore naplate parkiranja u navedenom modelu postaju jedan zajednički tim i na taj način dobivamo sve navedene pomake u cilju ugodnijeg i sigurnijeg grada. Njihovo objedinjavanje iziskuje i neka ulaganja kako bi oni mogli još kvalitetnije i učinkovitije obavljati svoje zadaće. U vremenu kojem živimo, a to je vrijeme napredne tehnologije koja i nije više tako financijski nedohvatljiva, treba istu svakako iskoristiti maksimalno moguće za postizanje potrebnih ciljeva spomenute službe.

7.9. Mobilnost

Kako bi djelatnik prometno-redarske službe bio što mobilniji i brži, odnosno uspio opservirati što veću gradsku površinu treba mu i prijevozno sredstvo za to. Idealno prijevozno sredstvo za ovakvu gradsku službu je bicikl [29.]. Navedenim prijevoznim sredstvom može se pokriti puno veća površina za vrijeme radnog vremena redara. Redar sa tim prijevoznim sredstvom uz navedenu puno bolju mobilnost, također ne zagađuje okoliš i ne troši dodatne resurse (gorivo). Bicikl bi bio označen i obojan u prepoznatljivu boju uz moguću postavljenu kameru koja bi bila u funkciji za vrijeme radnog vremena.

Slika br.33.: Električni bicikli prometnih i komunalnih redara u gradu Crikvenici. ⁵³

Crikvenica je nabavila 5 električnih bicikala namijenjenih prometnim i komunalnim redarima s ciljem smanjenja proračunskih troškova, prometnih gužvi i problema s parkiranjem motornih vozila u središtu grada. Uvodeći električne bicikle, “najzeleniji” oblik prijevoza, u svakodnevnu upotrebu, pozitivno utječu i potiču građane i tvrtke da za svakodnevne obaveze što češće koriste bicikl i druga ekološki prihvatljiva prijevozna sredstva kako bi grad bio što čišći i ugodniji za život.⁵⁴

Iz prikazanog primjera je vidljivo da predloženi model već funkcionira i kod nas, a u tekstu je objašnjeno što sve postizemo i dobivamo ovakvom primjenom prijevoznog sredstva u radu prometnog i komunalnog redarstva. U modelu kojeg predlažem spomenute bicikle koristili bi sadašnji djelatnici kontrolore naplate parkiranja, odnosno budući djelatnici objedinjene gradske službe prometno-komunalnog redarstva. Uz ovaj primjer korisnog i ekološki zadovoljavajućeg prijevoznog sredstva možemo koristiti i električne skutere. I taj je primjer prisutan već kod nas npr. u gradu Krku.

53 <http://www.ictbusiness.info/poslovna-rjesenja/crikvenica-uvela-5-elektricnih-bicikala-i-2-pametne-klupe>

54 <http://www.ictbusiness.info/poslovna-rjesenja/crikvenica-uvela-5-elektricnih-bicikala-i-2-pametne-klupe>

Slika br.34.: Električni skuter kojeg koristi prometno i komunalno redarstvo grada Krka⁵⁵

Brže i efikasnije kretanje prometno-komunalnih redara uz smanjenja troškova potrošnje goriva uz navedene primjere prijevoznih sredstava, dobivamo i kretanje bez zagađivanja okoliša [30.]. Nagrada grada Karlovca Zeleni cvijet uz ovakvu promociju korištenja ovakvih prijevoznih sredstava dobiva još više na težini i pozicioniramo se kao ekološki osviješten grad.

7.10. Korištenje tehnologije

Za što bolji protok informacija danas imamo pametne mobitele, kamere i ostale razne tehnološki napredne uređaje. U što boljoj učinkovitosti prometno-komunalnog redarstva izdvojiti ću neke primjere korištenja moderne tehnologije.

a) Terenski rad

Podsustav za terenski rad sa ručnim terminalima je dio kojim je omogućeno dokumentiranje i centralno prikupljene podataka o počinjenim prekršajima, odnosno praćenje rada prometnih redara. Prometni redari sa sobom nose i uplatnice koje su predštampane sa podacima o računu i iznosu kazne, kako bi smanjili mogućnost greške pri uplatama i izbjegli probleme pri evidenciji plaćanja. Rješenje je temeljeno na prijenosnim uređajima veće robusnosti, te pripadnim prijenosnim pisačima. Prijenosni uređaji su opremljeni kamerom, GPS uređajem, te

⁵⁵ <http://www.novolist.hr/Vijesti/Regija/Otoci/Danju-u-akciji-nocu-ustekan-u-struju>

mogućnošću glasovnog telefoniranja i podatkovnog prijenosa putem mobilne mreže. Uređaji su svojom izvedbom predviđeni za rad na terenu, kako u pogledu otpornosti, tako i u pogledu autonomije baterije. Prijenosni uređaji omogućavaju potpunu i nesmetanu mobilnost prometnog redara. Osjetljivost samog postupka kažnjavanja i prekršajnog postupka, koji može biti njegov sastavni dio, nameće potrebu za što kvalitetnijim dokumentiranjem prekršaja kao što je fotografiranje vozila u prekršaju, točno određivanje lokacije prekršaja, te što većoj točnosti i kvaliteti svih podataka o počinjenom prekršaju i prekršitelju. Uvažavajući to, kao i činjenicu da je rad na terenu često ometan objektivnim okolnostima koje u najmanju ruku smanjuju mogućnost koncentracije prometnog redara, kao što su razni vremenski uvjeti, zastoji u prometu, buka, rasprave sa prekršiteljima i sl., cilj sustava je da korištenjem svih raspoloživih tehnologija omogući što brži i maksimalno automatiziran postupak evidentiranja prekršaja.

Slika 35: Oprema za rad prometnih redara svojim tehničkim karakteristikama omogućuju korištenje svih raspoloživih tehnologija u cilju povećanja efikasnosti rada i maksimalne mobilnosti⁵⁶

56 <http://www.pazigrad.com/terenski.aspx>

b) Uredski rad/Centrala

Podsustav za uredski rad je skup programa kojim je omogućen nadzor nad radom prometnih redara na terenu, administriranje podataka o radu prometnih redara, uređajima i raznim segmentima sustava, izvještavanje o počinjenim prekršajima, te različite analize dokumentiranih prekršaja. Ovim segmentom se služe glavni prometni redari, Voditelj službe, odnosno svi ostali sudionici kojima želimo pružiti uvid u neki segment rada službe Prometno redarstvo. Sustav autorizacije i različitih razina ovlasti dopušta da se uvid u podatke i mogućnosti izmjena prilagode različitim kategorijama korisnika, odnosno omogući pristup samo u dijelu koji je interesantan za određenog korisnika. Podaci se također trenutno prenose u bazu, te su dostupni u uredu službe Prometno redarstvo

Slika 36 : PAZIGRAD možemo promatrati kao sustav efikasnog prikupljanja podataka o prekršajima, ali i analize istih u cilju određivanja i korekcije poslovne strategije službe⁵⁷

c) Vođenje prekršajnog postupka

Vođenje prekršajnog postupka (Pazigrad VPP) sustava Pazigrad aplikativno je rješenje koje pomaže lokalnim i regionalnim samoupravama u daljnjem postupanju s evidentiranim prekršajima. Omogućava automatsko preuzimanje podataka o prekršajima na terenu, evidenciju i statistike plaćanja prekršaja, te pripremu transfera podataka u druge sustave poput financijskih aplikacija. Omogućena je i posredna komunikacija sa Ministarstvom unutarnjih

57 <http://www.pazigrad.com/terenski.aspx>

poslova i evidentiranje podataka o vlasnicima i korisnicima vozila u prekršaju, a u svrhu prikupljanja svih potrebnih informacija za kvalitetno vođenje prekršajnog postupka. Dobivanjem podataka o počinitelju prekršaja moguće je automatizirati pripremu izdavanja dokumenata iz prekršajnog postupka, te evidenciju zaprimljenih dokumenata dostavljenih od vanjskih subjekata. Namijenjen je djelatnicima zaduženima za praćenje i evidenciju naplate, kao i vođenja prekršajnog postupka u jedinicama lokalne i regionalne samouprave, ali i svim razinama upravljanja i odlučivanja. Poput ostalih dijelova sustava Pazigrad, integracijski modul također osigurava autorizirani i ograničeni pristup podacima ovisno o ulozi u sustavu i funkciji u poslovnom procesu.

Slika 37: Detaljni uvid u podatke o počinitelju prekršaja evidentiranog "na terenu" povezan je sa evidencijom praćenja naplate i vođenja prekršajnog postupka⁵⁸

d) Video nadzor

Osim što smo već spomenuli kamere na biciklima, skuterima i djelatnika, također sve više sredina ima postavljene kamere za video nadzor prekršitelja. Tu se postavlja pitanje

⁵⁸ <http://www.pazigrad.com/terenski.aspx>

privatnosti jer su postavljene na niz lokacija u gradovima (npr. grad Zagreb). Zasigurno ako ostavimo postrani pitanje privatnosti one doprinose smanjenju prometnih prekršaja, a zasigurno i komunalnih. Njihovo pozicioniranje na frekventnim mjestima i na mjestima gdje dolazi do raznih počinjenja prekršaja iz domene prometnih i komunalnih redara umanjilo bi broj istih. Nakon što bi vas kamere registrirale kao prekršitelja na njegovu kućnu adresu bi došao i prekršajni nalog (primijenjeno u gradu Zagrebu). Ne treba zanemariti i doprinos umanjenu uništavanju imovine (grafiti na fasadama zgrada, klupice, kante, dječja igrališta,).

Slika br.38.: Nadzorne kamere u gradu Zagrebu⁵⁹

U daljnjem tekstu je izjava gradonačelnika grada Zagreba g. Milana Bandića vezano za postavljanje kamera-video nadzora.

Cilj tih kamera nikada nije bio kazna i ubiranje prihoda od kazni sugrađana, istaknuvši kako bi bio sretan da se nikada ne napiše ni jedna kazna osim upozorenja. "Ove kamere su u funkciji preventive da se ne događaju nepodopštine raznih vrsta", poručio je Bandić te pojasnio kako pritom misli na čuvanje privatnosti, poboljšanje sigurnosti, sprječavanje kaznenih djela, kriminala svih vrsta te dizanju na veću razinu reda u prometu i parkiranju. Ponovio je kako će građani kada prvi put pogriješe biti upozoreni, a ako griješe uzastopno i sankcionirani, a kamere će pomoći i u obračunu s urbanom gerilom i grafitima koje još nisu uspjeli riješiti, odnosno obnoviti fasade što Bandić smatra svojim najvećim porazom u zadnjih 16 godina na čelu grada. "Kad to napravimo bit ćemo najuređenija europska metropola",

⁵⁹ <http://www.poslovnih.hr/media/cache/63/71/637178cf7f165e5e4797f8a9e90c7d29.jpg>

poručio je i najavio da će se nadzorne kamere nastaviti postavljati po gradu sve dok se "ne pokrije cijeli grad".⁶⁰

e) Mobilne aplikacije

Još jedan od načina moderne i brze komunikacije. Svaki građanin bi ovakvom aplikacijom na svom pametnom mobitelu imao mogućnost sudjelovanja u radu prometno-komunalnog redarstva i u sprječavanju činjenja prekršaja od strane prekršitelja u njihovim lokalnim jedinicama. Općina Pirovac je uvela jednu interesantnu aplikaciju upravo na tragu spomenutog modela građanin-komunalno/prometno redarstvo (<http://www.pirovac.hr/komunalac/>). U nastavku izjava načelnika Pirovca za uvedenu novost. Nada se da će se aplikacija svidjeti građanima i da će se komunikacija s Općinom sve više odvijati on-line što bi značajno smanjilo troškove. - Primjenom ove aplikacije svaki građanin postaje mali komunalni redar što će ubrzati rješavanje problema i mještane učinit još zadovoljnijima. Aplikacija je besplatna i zasad dostupna za pametne telefone s Android operativnim sustavom. Imamo još nešto posla za prilagođavanje aplikacije korisnicima iPhone uređaja, ali i oni joj mogu pristupiti preko naše [Internet stranice](#) – kaže zamjenik načelnika Ante Čubrić. Način korištenja je jednostavan za krajnjeg korisnika, jer sve što treba je odabrati lokaciju komunalnog problema na karti i opisati problem. Aplikaciji pristupite putem weba na www.pirovac.hr/komunalac ili mobilne aplikacije koju besplatno možete skinuti na Google Play Store-u.⁶¹

Iz svega napisanog i prikazanog vidljivo je kako u današnje vrijeme imamo velike mogućnosti u poboljšanju efektivnosti, efikasnosti i u smanjenju financijskih izdataka uz primjenu moderne tehnologije.

8. SIGURNOSNI ASPEKTI

Jedan od glavnih ciljeva ovog rada i je najvećim dijelom sigurnosni aspekt uz sve ostale spomenute bitne ciljeve. Svima nama pa tako i gradonačelnicima, županima, načelnicima, vijećnicima i gradskim zastupnicima u općinskim i gradskim vijećima odnosno skupštinama, pročelnicima nadležnih upravnih tijela u kojima se osmišljavaju i provode aktivnosti urbane

⁶⁰ <http://www.zagreb.hr/default.aspx?id=86413>

⁶¹ <http://www.sibenik.in/zupanja/pirovcani-od-danas-preko-interneta-mogu-opcini-prijaviti-sve-komunalne-probleme/56476.html>

sigurnosti, komunalnom i prometnom redarstvu, prvenstveno bi trebao biti cilj sigurnost zajednice. Svaki pojedinac, poslodavac, zajednica, cjelokupno društvo danas se suočava sa stalnim sigurnosnim izazovima, prijetnjama i mogućim rizicima. Samo u Hrvatskoj godišnji proračun za zakon i red iznosi nekoliko milijardi. U navedenu sumu nisu pridodani troškovi koji podnose ozlijeđene osobe (kako na radu tako i u svakodnevnom životu), troškovi smrtnih slučajeva, odšteta njihovim obiteljima i ostalima. Javne površine su jedne od glavnih mjesta takvih nesretnih događanja. Ozljede i smrtni slučajevi događaju se na javnim površinama za vrijeme slobodnog vremena i za vrijeme radnog vremena radnika. Sigurnost javnih površina i zaštita ljudi na njima su sigurno jedan od najvažnijih prioriteta svake uređene lokalne zajednice i države. Suvremenom društvu jedan od imperativa je zasigurno povećanje sigurnosti svih korisnika javnih površina, uz što kvalitetniju mobilnost na istima. Na svim javnim površinama možemo preventivno djelovati i uz prethodno korištenje projektantskih, urbanističkih i tehničkih mjera, a svakako i postojećih resursa. Unaprijed predvidjeti i spriječiti, odnosno umanjiti mogućnost nezgoda na javnim površinama kroz spomenute mjere pri izgradnji i uređenju istih, a posebno na onim lokacijama koje se najčešće koriste. Možemo samo nabrojati neke od njih: ulice, šetališta, trgovi i parkovi, javne površine obuhvaćaju i otvorene sportske terene, dječja igrališta, tržnice, parkinge, pothodnike, mostove i sve druge površine koje neograničeno služe građanima. mjere koje se primjenjuju sa ciljem veće sigurnosti na javnim površinama moraju biti primjerene i prilagođene vrsti javnih površina i uočenim nedostacima i problemima u korištenju istih. Postizanjem zajedničke svijesti o odgovornosti za lokalno sigurnosno stanje uz korištenje niza preventivnih i represivnih aktivnosti i mjera, možemo u velikom obimu unaprijediti život jedne lokalne jedinice, odnosno zajednice. Kada smo dosegli tu razinu djelovanja onda smo i vrlo blizu dosegnuti zadani cilj, a to je siguran grad. Ispunjavanjem tog cilja i realizacijom zadanih normi unapređujemo i cjelokupno gospodarstvo, socijalne odnose, sigurnost okoliša, kulturni i turistički napredak uz sve ostale pomake u društvu..

Za bolji grad, bolji život, UN u svojoj Svjetskoj urbanoj kampanji, definira šest tematskih područja: urbana sigurnost i zdrav grad, otporan grad na katastrofe, zeleni grad, produktivan grad, inkluzivan grad i planiran grad.

9. ZAKLJUČAK

U uvodu sam naznačio namjeru koju ovim radom želim postići, a ona je da kroz grad Karlovac i kroz primjere ostalih mjesta gdje su ustrojena komunalna i prometna redarstva približimo problematiku i moguća bolja rješenja u korist svih nas. Ovim radom naznačio sam što možemo dobiti ustrojem jedne kvalitetne gradske službe koja bi se bavila opusom rada prometnog i komunalnog redarstva, a sve u cilju sigurnijeg i primjerenijeg grada za bolji i ugodniji život. Istražujući rad prometnog i komunalnog redarstva u općinama i gradovima u Hrvatskoj primijetio sam da niti jedna od tih službi nije u potpunosti zaokružila i iskoristila moguće resurse u cilju optimalnih rezultata. Svaka od njih dosegla je jednu određenu razinu, ali niti jedna nije u potpunosti dosegla maksimalne dostupne mogućnosti. Svakako da je spomenutim službama lakše raditi u manjim sredinama za razliku od npr. rada u gradu Zagrebu. Grad Zagreb je sigurno najdalje odmakao u iskorištenosti svoje prometne i komunalne službe uz iskoristivost i ostalih resursa u vidu ljudstva i tehnologije. Naravno da treba naglasiti kako navedeni grad ima i daleko najveća financijska sredstva na raspolaganju za spomenute gradske službe. Bitno je podcrtati kako sa kvalitetnim ustrojem, organizacijom, ljudstvom i opremom uz primjenu moderne tehnologije možemo postići jako puno u ispunjavanju zadanih ciljeva. Prometnim i komunalnim redarstvom možemo i trebali bi osigurati vladavinu poštivanja, uređenosti, jednakosti i sigurnosti svim korisnicima javnih površina. Svako dijete, starija osoba, invalid i svi ostali imaju temeljno pravo korištenja javnih površina na primjeren i siguran način, a gradske i državne službe dužne su im to i osigurati. Samo jedan ljudski život vrijednije je od svih mogućih financijskih gubitaka u proračunu neke lokalne jedinice. Svakoj općinskoj ili gradskoj vlasti primarna mora biti sigurnost stanovnika iste, a tragom takvog razmišljanja dolazimo i do boljeg grada. Neka poruka ovog mog rada bude: Sigurniji grad je i bolji grad.

10. LITERATURA

1. Odluka o komunalnom red GGK 3/99
2. Odluka o izmjenama i dopunama odluke o komunalnom redu GGK 07/02
3. Odluka o izmjenama i dopunama odluke o komunalnom redu GGK 03/03
4. Odluka o nerazvrstanim cestama na području grada Karlovca GGK 02/14
5. Pravilnik o ophodnji nerazvrstanih cesta 2/14
6. Odluka o zakupu javnih prometnih površina za rezervirana parkirališna mjesta GGK 06/12
7. Odluka o uređenju prometa na području grada Karlovca GGK 3/99
8. Odluka o zakupu javnih površina i neizgrađenog građevinskog zemljišta u vlasništvu grada Karlovca GGK 12/15
9. Odluka o uvjetima i načinu držanja kućnih ljubimaca na području grada Karlovca GGK 14/10
10. Rješenje-određivanje lokacije na javnim površinama u gradu Karlovcu na kojima se smiju izvoditi i puštati psi GGK 08/03
11. Odluka o uklanjanju i uništavanju ambrozije na području grada Karlovca GGK 9/03
12. Odluka o obavljanju dimnjačarskih poslova na području grada Karlovca GGK 8/06
13. Pravilnik o općim uvjetima isporuke komunalnih usluga skupljanja i odvoza komunalnog otpada NN 604/10
14. Zakon o komunalno gospodarstvu NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15
15. Prekršajni zakon (NN BR.107/07, 39/13, 157/13, 110/15)
16. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), članak 142.satavak 3.- nadležnost (ovlast) , članak 36. postupanje (poslovi nadzora)
17. Zakon o građevinskoj inspekciji (NN 153/13) , članak 2. stavak 3.- nadzor koji nije građenje, članak 2. stavak 4.- što je sve predmet nadzora
18. Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (NN 79/2014), članak 42-46 ovlasti i obveze komunalnih redara te obveze stranaka i JPT, članak 47-50 postupak nadzora komunalnih redara, članak 51-60 mjere komunalnih redara
19. prof.dr.sc. Boris Buklijaš mr. sc. Marija Boban, Istraživanje o percepciji građana o stanju sigurnosti u gradu Splitu, Split, 2010.
20. Plan održive urbane mobilnosti, Grada Koprivnice, 2014., <http://koprivnica.hr/wp-content/uploads/2015/08/Plan-odr-ive-urbane-mobilnosti-Grada-Koprivnice-SUMP.pdf>

21. Sigurnost cestovnog prometa u lokalnoj zajednici gradu Zagrebu, Sveučilište u Zagrebu, FPZ,2012. <http://www.fpz.unizg.hr/zgp/wp-content/uploads/2015/02/Zbornik-Sigurnost-cestovnog-prometa-u-lokalnoj-zajednici-Gradu-Zagrebu-Z>

11. Popis slika, tablica, grafikona

Popis slika

- Slika 1.: Gradski promet
Slika 2.: Prometni redari
Slika 3.: Smanjena sigurnost u prometu (loša preglednost i uočljivost)
Slika 4: Komunalni redari
Slika 5 : Npropisno postavljena skela (zadaca komunalnog redara)
Slika .6.: Preventivno djelovanje
Slika 7.: Teškoće invalida u kretanjima javnim površinama
Slika 8.: Turisti, prometni redar može im omogućiti potrebne informacije
Slika 9.: Info pult
Slika 10: Prometni redar upozorava vozača o počinjenom prometnom prekršaju
Slika 11.: Odora prometnog redara
Slika 12.: Prometni redar u službenoj odori sa pripadajućom opremom
Slika 13.: konformizam vozača
Slika 14.: Prometni prekršaji u gradu Karlovcu
Slika 15.: Otpad na javnim površinama
Slika br.16: Prikaz ugrožavanja sigurnog prometa postavljenim plakatom na stupu javne rasvjete
Slika broj.17: Izgled grada bez kontrole komunalnog redara
Slika br.18.: Kućni ljubimci i njihovi vlasnici na javnoj površini koja nije predviđena za igranje istih
Slika br.19.: Prikazuje vizure grada sa snijegom na nogostupu i nekontrolirano oglašavanje na stupu javne rasvjete
Slika br. 20.: Službena iskaznica komunalnog redara
Slika br.21.: Službena značka i iskaznica komunalnog redara
Slika br.22.: Prikazuje službenu odoru komunalnog redara grada Zagreba
Slika br.23: Najčešći prekršaji parkiranje na zelenim površinama
Slika br.24.: Odnos stanovnika grada prema svom gradu življenja
Slika br.25.: Vandalski čin uništavanja dječjeg igrališta
Slika br.26.: Uništavanje kanti za otpad i dječjih sprava za igranje
Slika br. 27.: Onečišćenje zelenih površina u samom centru grada Karlovca
Slika br.28: Divlje parkiralište u Zvijezdi
Slika br.29: Djelatnik gradske tvrtke Mladost
Slika br.30.: Npropisno parkirano vozilo

Slika br.31.: Pauk odvozi vozilo

Slika br.32: Kontrolori Zagrebparkinga

Slika br.33.: Električni bicikli prometnih i komunalnih redara u gradu Crikvenici

Slika br.34.: Električni skuter kojeg koristi prometno i komunalno redarstvo grada Krka

Slika 35: Oprema za rad prometnih redara svojim tehničkim karakteristikama omogućuju korištenje svih raspoloživih tehnologija u cilju povećanja efikasnosti rada i maksimalne mobilnosti

Slika 36 : PAZIGRAD možemo promatrati kao sustav efikasnog prikupljanja podataka o prekršajima, ali i analize istih u cilju određivanja i korekcije poslovne strategije službe

Slika 37: Detaljni uvid u podatke o počinjenom prekršaju evidentiranog "na terenu" povezan je sa evidencijom praćenja naplate i vođenja prekršajnog postupka

Slika br.38.: Nadzorne kamere u gradu Zagrebu

Popis grafikona, tablica, shema

Graf 1: Broj izrečenih obavijesti o prekršaju (kazni) i upozorenja u odnosu na vrstu prekršaja za razdoblje od 31. srpnja do 3. listopada 2014. Uvjerljivo najviše je parkiranja na nogostupu. Slijedi ometanje prometa pa parkiranje na mjestu za invalide i uz lijevi rub kolnika, parkiranje pod znakom zabrane itd.

Graf 2: Usporedba kolovoza i rujna. Premda je u opadanju i dalje prednjači parkiranje i zaustavljanje na kolniku. Upola se smanjio broj ometanja prometa, ali je jako porastao broj parkiranja i zaustavljanja uz lijevi rub kolnika. Vidi se i porast izrečenih obavijesti o prekršaju u odnosu na upozorenja.

Graf 3: Usporedba kolovoza i rujna. Premda je u opadanju i dalje prednjači parkiranje i zaustavljanje na kolniku. Upola se smanjio broj ometanja prometa, ali je jako porastao broj parkiranja i zaustavljanja uz lijevi rub kolnika. Vidi se i porast izrečenih obavijesti o prekršaju u odnosu na upozorenja.

Tablica br.1: Statistički podaci komunalnog redarstva grada Karlovca

Shema br.1.: Prikaz prilagođenog prometnog i komunalnog redarstva iz postojećih resursa u gradu Karlovcu